

DEBRECZEN

Tekintetes
Nemzeti Múzeumnak
Bérmentve. Budapest.

ELŐFIZETESI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ,
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTŐZSÓR 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HÁJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ: **THAN GYULA** FELELŐS SZERKESZTŐ: **VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY**

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-45.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

Mankó nélkül

Magyarország gazdaságilag újra a saját lábára áll, Hágában megszereztük a pénzügyi önállóságunkat. Ha a parlament elfogadja a hágai egyezményt, ettől kezdve szabadon vehetünk fel kölcsönt, nem tartozunk senkinek a gyámkodása alá.

Amennyi kölcsönt veszünk fel, amennyit akarunk és attól, akitől akarjuk. Illetve amennyit veszünk, amennyit kapunk és amennyi kell és attól, aki ad. A pénzügyi szuverenitás ennyiben mindig csak látszat, mert, ha meg is szűnik a pénzügyi ellenőrzés, ha a Népszövetség garanciáján kívül is kapunk kölcsönt, mégis csak akkor fogunk kapni, ha Magyarország jó pénz lesz a hitelezőknek.

Az eladósodás ma már a fejünk tetéig ér, minden kis magyar állampolgár óriási adósságtérheket vállal magára, mikor Magyarországon megpillantja először a napot. Az adósságot még növelni, nagyon keserű dolog akkor is, ha önállóan irhatjuk alá az adólevelet. Pedig szükségünk van kölcsönökre, csak az a kérdés, hogy most már mankó nélkül merre menjünk. Az adósságszínalásnak a kamat olcsóságán kívül van még egy másik kritériuma is. Senki sem mondja csődbejutott embernek azt a vállalkozót, aki életrevaló vállalkozás céljára veszi föl a pénzt. De föltétlenül csődbe visz az, ha valaki megdöglötlenül és biztos terv nélkül csinál adósságokat. Abban a pillanatban, amidőn elvetettük a mankót, hogy a saját lábunkon járjunk, úgy vigyázzunk, hogy az első sétánál verembe ne essünk.

Kölcsönért jelentkezik a vasút: újá akarja szervezni üzemét. Kölcsön kér a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem és kölcsönt kér a népiélet, végül pedig az állami igazgatás. A sok jelentkező közül mindegyik megérdemli, hogy pénzzel lássuk le, de kölcsönt mégis csak azoknak szabad adni, akik visszatudják fizetni, mert különben maga az állam gyilkolja meg a prosperitást, az üzleti föllendülést. Ha az állam ad kölcsönt, azt az állam fizeti is vissza, ha az illető vállalat, érdekeltség, társadalmi réteg, vagy intézmény, amelyik a kölcsönt kapta, nem tudja megfizetni kamatostul, akkor az állam polgárainak kell a gyöngye adósságát vállalni. Ezért kell fokozottabb felelősségérzettel számotvetni pénzügyi önállóságunk kezdetén önmagunkkal és ha már kölcsönre van szükség, adjuk azt elsősorban a mezőgazdaságnak, azután az iparnak, ez a kettő elfogja tartani a közigazgatást. Eddig is ezen a két pilléren nyugodott az ország gazdasági prosperitása, ezért nem lehet vitatkozni azon, hogy vajon a mezőgazdaság és az ipar kapjon-e elsősorban kölcsönt. Mert, ha a mezőgazdaság és az ipar kölcsöne nem rentabilis, azaz

nem fizeti ki magát, akkor nem fizeti ki magát ebben az országban semmiféle munka, még kevésbé az adminisztráció, mely ezeketán egyszerűen a csőd adminisztrálása lenne.

A pénzügyi tekintetben önállósult

Magyarország vesse el végre egyszer igazán mankóit és lásson neki, hogy minden rendelkezésre álló erővel a magyar mezőgazdaság és a magyar ipar konjunkturáját megte-

remtse, minden áldozat, amit ezért hozunk, önmagunkért hozott áldozat, mert nem helyezkedhetik el valaki a munka hierarchiájában olyan magasan, hogy a végeredményben ne től a kettőtől függne.

A kis-ántánt beismeri, hogy nagy vereséget szenvedett Hágában

Bethlen miniszterelnök sikeréről cikkezik a cseh sajtó — Az oláhok a revíziós mozgalom ellen indítanak új offenzívát

Budapest, január 22.

A hágai konferencia eredményét akkor értékelhetjük legjobban, ha figyelemmel kísérjük a kisántántállamok sajtóját. Ez az ellenséges sajtó határozottan beismeri azt a csúfos vereséget, amelyet a kisántant-politika szenvedett.

A *Narodni Politika* a következőket írja: Általában azt vártuk, hogy Hágában az ügyek kedvezőbben fejeződnek be. Valljuk be azonban őszintén, hogy nagyon keveset végeztünk ahhoz, hogy ez valóban be is következék, főleg nagyon keveset tiltakoztunk. Tulságosan biztunk a kisántánt erejében, jóllehet a kisántánt szolidaritása ebben az esetben nem mutatkozott megfelelő erőnek.

„Bethlen grófnak kétségtelen sikere volt”

A *Narodni Listy* így ír: Bethlen grófnak Hágában kétségtelen sikere volt, bár hivatalosan ezt a sikert le akarjuk tagadni. Fel kell tennünk a kérdést, miért nyilatkozott meg Hágában annyi jóindulat Bethlen grófról, holott voltaképpen legyőzött

államot képviselt? Azért, mert Magyarországgal számítanak az európai hatalmi politika jövődöbeli kialakulásánál. Anglia sohasem titkolta, hogy nem szereti a szlávokat, főleg egy erős Oroszországot. Az olaszoknak szintén utiukban áll egy szláv állam. Tekintetbevéve, hogy Cseh-szlovákia, Lengyelország, Jugoszlávia és Románia 70 millió blokkot alkotnak, amely Európa keletén nagy szerepet játszhat, egyik-másik európai nagyhatalom számára valóban fémdáladat a szláv veszedelem. E veszedelem még sokkal nagyobbra fog nőni, ha a bolsevista ajúlásból magához tér a szláv Oroszország. Hágában tapasztalni lehetett, hogy kezd kiráizolódni a jövődöbeli Európa hatalmi politikájának a kontúria, különösen keleti vonatkozásban. Hága azt is megmutatta, hogy az örök békekről, nemzetközi szolidaritásról és más közös elképzelésekről szót meddő okoskodások felett végül is győzedelmeskedik az egészséges nemzeti érzés, illetőleg felébred az egyes nemzetek természetes egoizmus.

jában. Állítólag azok esőppei sem lesznek kedvezőek a kormányra nézve, amely olyan hévvel kardoskodott álláspontjának intranzigenciája mellett. A magyar sajtó hangjaiból észrevehető, hogy a túlzott revízióizmussal táplált széles tömegek már meggyőződtek arról, hogy Magyarország ha nem akarja magát a világtól elszigetelni, a szomszédokkal való békes együttműködés útjára kell, hogy lépjen.

A *Lupta* ugyancsak a hágai konferencia eredményét ismerteti. „A keleti front még nyitva maradt, írja — mivel a tárgyalások kizárólag pénzügyi téren mozogtak, itt pedig Magyarország rugalmasodott ma-kaesságához, hogy az optánsügyet, mint revíziós izgatást továbbra is kiaknázhassa. Azért azt mondjuk, hogy másodsor mentek Hágába optimizmussal, technikailag jól felkészülten, de politikailag nem volt előkészítve a talai. És a tárgyalásoknak kizárólag pénzügyi jellegű tulajdonítottak.” Ezután közli a legújabb jelentéseket, amelyek a román álláspont sikeréről számolnak be. „Tehát — írja hozzá — az intranzigencia taktikája olyan eredményhez vezetett, amely a kisántántnak kedvez és nem annak az állámnak, mely visszaélt vele.”

Bulgária ujjong

Szófia, január 22.

A hágai megállapodás a bulgár sajtóban teljes meglepetést keltett. A kormánylapok valamennyien a bulgár álláspont százszázalékos győzelméről írnak. A szófiai tőzsdén tegnap nagy hossz volt.

Az osztrák sajtó magyar győzelemről ír

Bécs, január 22.

A Reichspost közli a Magyarországgal Hágában kötött szerződés fontosabb rendelkezéseit és a következőket jegyzi meg:

Minél több részlete válik ismertté ezeknek a szerződésnek, annál világosabban áll előtűnk a magyar delegáció sikere. A szerződés teljesen a Bethlen gróf által az értekezlet elején tett fenntartások és engedelmények keretén belül marad.

Az oláhok szerint Hága után le kell mondani a revízióról

A hágai konferenciával foglalkozva az *Univerzul* találgatja, hogy a mostani meggyezés végleges-e. Az eddigiekből — írja a lap — csak azt látjuk, hogy a cseh sajtó nem fogadta a legnagyobb meglepetéssel a keleti jóvátétel kérdésében elért eredményeket.

Marinkovics beismeri, hogy a magyarok Hágában keresztül vitték, amit akartak

Belgrád, január 22.

A hágai konferencia eredményéről Marinkovics külügyminiszter a következőket mondta a *Politika* munkatársának:

— A hágai megállapodás Magyarország erőlyes ellenállása következtében nem mondható minden tekintetben kielégítőnek. Néhány kérdésben még nem történt meg a végleges döntés, ami kétségkívül kedvezőellen hatást fog gyakorolni a közép-európai gazdasági helyzetre. A bulgárok jártak a legrosszabbul, míg a magyarok és osztrákok keresztül vitték álláspontjukat. Az európai

Az *Adaverul* nem mulasztja el hangsúlyozni, hogy az optánskérdés megoldásával a budapesti kormány kezéből kiesett minden olyan ügy, amelyet eddig felhozhatott az utóállamokkal való közeledés elgáncsolására. A jövőben tehát lehetetlenné válik a revízió további propagálása.

közvélemény ugylátszik kétféle mértékkel mér és egyes államokat közelebb érez magához, mint másokat. A szláv népek ezt tudomásul veszik és a jövőben számolni fognak ezzel. A jugoszláv delegáció mindvégig támogatja a bulgárok követeléseit.

Oláh lapvélemények

A román lapok ma is a hágai eredményekkel foglalkoznak. Az *Epoca* a keleti jóvátételi kérdésel kapcsolatban a következőket írja: „Jelenleg az a kérdés, hogy Hága után milyen következmények lépnek fel Magyarországon belpolitika-

A spanyol forradalmárok rohama a diktatura ellen

Madrid, január 22. A diktatura ellenségei nagy rohamra indulnak Primo de Rivera és a direktorium ellen. A murciai és a salamanca-i egyetemeken ma reggel általános diáksztrájk tört ki, a madridi központi egyetemen és az orvosi fakultás épületében verekedtek, mert a diákságnak csak egyrésze akar sztrájkolni. Madrid utcáin nyíltan osztogatják a röpcédulákat a diktatura megbuktatására, egy kávéházban százával osztották ki a röpiratokat, de a rendőrség nem tudta kinyomozni, hogy hol nyomják azokat.

A segoviái leplezett összeesküvés következtében halálos kimenetelű

lű párbaj volt. Négy tüzértisztet és két polgárt tartóztattak le a minap Segoviában, akikről kiderült, hogy összeesküvést szőttek a direktorium megbuktatására. A foglyokat a huesca-i katonai fogházba vitték. Egy tüzérkapitány kinyomozta, hogy egy fiatal hadnagy árulta el az összeesküvést a katonai hatóságoknak, mire provokálta a hadnagyot. Tegnap este volt a pisztolypárbaj a legszigorubb feltételek mellett. Tíz lépéstről löttek egymásra az ellenfelek. A kapitány golyója szíven találta a hadnagyot, aki holtan került el, de a kapitány is súlyosan megsebesült. A véres párbaj híre még jobban felizgatta Madrid lakosságát.

A szovjet rádiói meg akarták zavarni az angol király beszédét

London, január 22. A beérkezett jelentések szerint a király beszédét általában az egész világon elég jól lehetett hallani. Kanadában majdnem minden szó világosan érthető volt, az első mondat kivételével. Ugyanez volt a helyzet Ausztráliában és Indiában is, ahol majdnem az összes szónokokat igen jól lehetett érteni. — Ausztráliában és Indiában egyedül Tar-

diou tulságos gyors beszédét lehetett nehezen megérteni. Csak Japánból jelentik a leadási kísérletek teljes kudarcát.

A legtöbb országban tapasztalták, hogy a szovjetállamok különböző hangversenyeknek és zörejeknek a londoni hullámhosszon való leadásával mindent elkövettek, hogy megzavarják az angol király beszédének felvételét.

Végrehajtást vezettek Maniu oláh miniszterelnök ellen, mert elfelejtette kifizetni az adót

Nagyvárad, január 22. A miniszterelnök szilágybadacsonyi házának és birtokának ügyét azóta, hogy édesanyja meghalt, maga Maniu miniszterelnök intézi. Maniu azonban az országos ügyek miatt csak igen ritkán tartózkodik Szilágybadacsonyan és így megfele-

kezett az 1929. évi adóhátralék kifizetéséről. Erre Andreicu pénzügyi felügyelő egyszerűen foglalást rendelt el Maniuek ősi családi házára. Kolozsvárról Boila Romulus küldte meg a szükséges összeget s így aztán elálltak a végrehajtás foganatosításától.

Linder Béla hazaáruló társaival újabb rosszul sikerült akciót indított Magyarország ellen

Szánalmas kudarcba fullt a párisi Kossuth-koalíció mozgolódása

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) A magyar kormánynak már január eleje óta tudomása volt arról, hogy Linder Béla, a Károlyi-forradalom hírhedt hadügyminisztere a franciaországi magyar emigránsok Párisban tartandó kongresszusát készíti elő. Ennek a kongresszusnak az lett volna a feladata, hogy állást foglaljon a jelenlegi magyar kormányzat ellen.

Linder Béla Hoffmann Ottó dr. volt országgyűlési képviselővel, a „baranyai-köztársaság” hazaáruló vezetőjével, elhatározta, hogy január 12-én megtartják Párisban az emigránsok gyűlését, amelynek az a célja, hogy tiltakozzék a hágai magyar jóvátérési tárgyalások menete és a Magyarországnak teendő minden engedmény ellen. A kongresszus megrendezésének oka egyébként az is volt, hogy Linder és társai több kisántant államférfitől ígéretet kaptak arra, hogy törekvéseiket támogatni fogják abban az esetben, ha kötelezettséget vállalnak, hogy kormányrajutásuk esetén lemondanak a trianoni békeszerződés 250-ik szakaszáról és ezzel biztosítják a jugoszláv földreform háborítatlanságát,

továbbá lemondanak minden olyan követelésről, amely a magyar határok kiigazítására vonatkozik. A párisi „kongresszus” azonban napról napra elhalasztódott és csak tegnap tudott összeülni, amint arról az alábbi Havas-távirat beszámol:

A Kossuth-koalíció tegnap este Linder Bélának, a népköztársaság volt hadügyminiszterének elnöksége alatt gyűlést tartott. A gyűlésen mintegy százan vettek részt. Linder, Bota és Hoffmann beszédükben erősen támadták a jelenlegi magyar kormányrendszert és felszólítottak minden „hazájához hű magyart”, hogy egyesüljenek a magyar nép felszabadítására és a hatalmat, valamint az ország sorsának intézését juttassák a nép kezei közé.

Végül Magyarország és a béke barátaihoz fordultak, kérve őket, hogy segítsék a magyar népet az európai konszolidációban és az egyetemes békén való közreműködésben. A beszédekben kifejtett határozati javaslatokat egyhangulag elfogadták.

A Kossuth-koalíció tegnap este tartott ülésére a kisántant sajtó megbízottai levélben meghívást kaptak, a Magyar Távirati iroda képviselőjét

azonban megakadályozták az ülésen való megjelenésben.

Ez a post festa a hágai tárgyalások befejezése után megtartott gyűlés Linder Béla vezetésével tehát már csak a „magyarok felszabadítását” határozhatta el, amit tudomásunk szerint ők azzal akarnak elérni, hogy a zsesetleg Franciaországban kibocsátandó magyar kölcsön ellen fognak agitálni.

A gyűlés megtartása előtt az egyik emigráns bizalmas uton ajánlatot tett a kormánynak, hogy százezer frank ellenében leszereli az akciót.

A magyar kormány természetesen egyáltalán nem volt hajlandó ezzel az ajánlattal foglalkozni és nemcsak egy sou-ra, hanem még szóra sem érdemesítette az emigránsok ajánlkozását.

A mélyreható bedörzsölőszer, megszünteti a reumatikus fájdalmakat.

Az erdélyi Magyar Párt leplezi az oláhok kisebbségi politikáját

Bethlen György gróf szenzációs beszédében fejtette ki, hogy a régi magyar uralom nem nyomta el az oláh kisebbségeket

Arad, január 22. Az Országos Magyar Párt aradi tagozata tegnap Barabás Béla elnöklésével tartotta nagy gyűlését. Az ülésen Bethlen György gróf hangoztatta, hogy Románia részéről újabb ismételt összehasonlítás történt, hogy mennyivel jobb sorsa van ma Romániában a magyar kisebbségnek, mint volt a régi Magyarországon az oláh nemzetiségnek. Az összehasonlítás román részről tagadhatalanul elfogultsággal, sőt rossz indulattal történt. Ha mindaz igaz volna, amit a magyar uralom alatt a román nemzetiség helyzetéről most hirdetnek, akkor egyenesen csodával lenne határos, hogy itt a volt magyar állam területén egyáltalán még életben maradt nem magyar ajkú lakos.

Az összehasonlítás tendenciózusan és a történelmi fejlődés mellőzésével történik Románia részéről. Így például hangoztatják az erdélyi románok jobbágy voltát, holott tudvalevő, hogy 1848-ig a jobbágyosság általában érvényben volt s az akkori Magyarországon nemcsak románok voltak jobbágyok, hanem magyarok is.

Továbbiakban azt fejtette Bethlen György gróf, hogy a régi Magyarországon a román határőrvidék román tulajdonosai is sokkal nagyobb vagyonnal rendelkeztek, mint a román, illetőleg székely eredetű határőrök, nem is szólva arról, hogy azután az új román uralom egyszerűen elkobozta még azt a hetvenezer holdnyi csiki székely határőr vagyont is, amely még fentmaradt. Viszont a krassószörényi román határőrvidék vagyonát érintetlenül hagyták.

A régi Magyarországon egyáltalán nem folyt elmagyarosítás, sőt ellenkezőleg, hiszen többen vannak még a mostani román kormány tagjai között olyanok, akiknek magyaroknak kellene lenniük, ha családjuk az utóbbi időkben el nem románosodott volna. Hol lehetett a magyar hivatalokban olyan felírásokat látni, mint most a román hivatalokban, hogy „Csak az állam nyelvén szabad beszélni!”

A magyar uralom idején az ország román vidékén minden köztényező járásbíró, szolgabíró, jegyző, állomásfőnök stb. románul beszélt. Ami pedig az iskolák államsegélyét illeti, ez ma a román uralom alatt egyáltalán nincsen arányban azzal az államsegéllyel, amit a régi Ma-

gyarország adott a nemzetiségi iskoláknak. Pedig a régi Magyarországon nem kötelezték erre nemzetközi szerződés, mint a mai Románia.

Gyártás Elemér a Maniu-kormány adó politikáját bírálta. Willer József elmondta, hogy azok a regált területek, amelyek 10 évvel ezelőtt 70—80.000 vagon kenyérmagvat exportáltak, most alig termelnek 7—8 ezer vagon. Egyrészt mert a földhöz jutott parasztnak felszerelés sincs, másrészt maga a földműves is fél többet termelni, mert azt tartja, hogy úgy is elveszik tőle adóba.

A MAGYAROK VEZETNEK A PING-PONG VILÁGVISENYEN

Berlin, január 22. A Tennis Borussia rendezésében ma folytatták az asztali ping-pong csapat világbajnokság mérkőzéseit. A magyarok fölényesen vezettek az eddigi küzdelmek során, de a mai nap már némi kis meglepetést hozott a magyar csapatnak is. Szabados ugyanis a magyar csapat egyik tagja elszenvetve első vezéréget. Magyarországot mellett már csak Ausztria verte le. A mai nap folyamán 5:1 arányban győzött Németország ellen. Később Magyarország (Csehszlovákia) 5:0 arányban a magyarok győzelmevel végződött.

MÁSFÉLÉVI BÖRTÖNRE ÍTELTEK EGY TANUT, AKI 5 PENGÓ „HONORARIUMERT” HAMISAN VÁLLOTT

A szegedi törvényszék most tárgyalta Kádár Mihály, Kádár Mihályné, Tatár Erzsébet és Tatár Franciska csongrádi lakosok ügyét, akiket azzal vádoltak, hogy Tatárék felbujtására a Kádár-házaspár egyik polgári perében hamis tanuvallomást tettek, amiért öt-öt pengó honoráriumot kaptak.

A törvényszék Kádárné felmentette a vád alól, Kádár Mihályt azonban hamis tanuzásra való felbujtás miatt másfél évi börtönre, Tatár Erzsébetet és Tatár Franciskát pedig egyenként hathónapi börtönre ítélte hamis tanuzás büntette miatt.

Ólmot vesz

lapunk kiadó-hivatala

József kir. herceg-u. 16.

A kuria is helybenhagyta a miskolci leánykereskedők büntetését

Budapest, január 22. (A Debreceni Ujság tudósítójától.) A miskolci rendőrség 1927 elején leánykereskedők sötét manipulációjáról rántotta le a leplet. Grossmann Kálmán mezőcsáti mulatóhely tulajdonosa a miskolci hatósági munkaközvetítő hivatalból *pincérlányokat kért mulatóhelye részére.* A munkaközvetítő hivatal jóhiszeműen több lányt közvetített Grossmannék büntenyájára, ahol azután a leányokra a legszomorúbb sors várt. A nyomozás megállapította, hogy Grossmann felesége és B. Tóth Mi-

hály nevű mázolósegéd segítségével a leányok egész sorát tette tönkre. A törvényszék Grossmann Kálmánt egyévi börtönre, B. Tóth Mihályt és Grossmann Kálmánét két-két havi fogságra ítélte. A debreceni tábla Grossmann büntetését két évi fogságra, a felesége büntetését pedig hat hónapi börtönre emelte, míg B. Tóth Mihály büntetését helybenhagyta. A Kuria Magyar-tanácsa most foglalkozott a lélekfuárok bűnyüvével és a debreceni ítéltábla által kiszabott büntetéseket jogerőre emelte.

A VÖRÖS URALOM ÁLDÁSAI

Bécs, január 22. Basseches mérnök, a „Neue Freie Presse” levelezője, aki már 9 év óta Moszkvában él, tegnap igen érdekes előadást tartott a bécsi Kulturbundban a mai Oroszországról. Basseches elmondotta, hogy a vörös Oroszországban az élet nem egyéb szüntelen harc, amely nem ismer pihenést, mivel nincsen vasárnap. A vasárnapi munkaszünet hiánya nem képletes, mivel a szovjet-kormány a kalendárium teljes feljörgatásával az általános munkaszünetet megszüntette. A munkások minden ötödik napon felváltva, turnusokban szabadok. Így azután teljes munkaszünet a régi vasárnap értelmében egyáltalán nem létezik, csupán az év öt napján, a bolsevik kormány ünnepnapjain, általános a munkaszünet egész Oroszországban.

Mindenki köteles a bolsevizmus alapelveihez alkalmazkodni. Azokat a főiskolai tanárokat, akiknek más a világnézetük, elkergetik. Nem kimondottan kommunista tendenciájú könyveket nem szabad kiadni és nem bolsevista irányú szindarabokat nem szabad színrehozni.

Karácsonykor a kormány álarcos felvonulásokat rendezett a vallás kigunyolására. A gyönyörű templomokat sorban lerombolják. A harangozás meg van tiltva. Még a gyermekeket is kényszerítik a politizálásra. Ha egy gyermek betöltötte 10-ik életévét, úgy köteles valamelyik kommunista organizációba beiratkozni és részt venni az egyébként teljesen eredménytelen „indusztrializálásában”. Így mindenütt külön kommunista gyermekcsapatok van-

Nélkülözhetetlen

minden háztartásban

SINGER
VARRÓGÉP

MINDENY VARR, STOPPOL ÉS HÍMÉZ

Közzét fizetési feltételek

Arcdény havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Piac-utca 79. szám

nak, amelyek hulladékokat és rongyokat gyűjtenek.

A vörös diktatórok minden erőlködése ellenére Oroszország, egy hatalmas temetőhöz hasonlít, a napi élet hihetetlen egyhangúsággal zajlik le. Nincsen semmi, amit a kommunisták nem „szerveztek” volna meg, ami nem állana a párt diktátuma alatt. Még a művészet sem öncél náluk. Feltűnő az egyéniség teljes hiánya. Így például a ruházatkészítésben is a monotonia uralkodik. A lakások kiutalása a geometria törvényei szerint történik. Minden felnőttnek 9 négyzetméter területre van igénye. A szabad foglalkozásuk valamivel többet kapnak. A lakások természetesen államosítva vannak. A lakásért és a fűtésért a munkások, az alkalmazottak és a szabad foglalkozásuk háromféle egységért fizetnek. A volt burzsoázia és a pap-ság tagjai csupán a külvárosokban kapnak lakást. Ma üzletek kirakataiban kizárólag olcsó tömegáruk láthatók.

A kommunisták egyik legfőbb programja a házasságok megszüntetése. Minden községben egységes tömegkonyhák vannak és a déli órákban teherautók hordják ki az egység-menüt az egész lakosság számára.

A könnyű házassági és vallási lehetőségek ismeretese. Eleinte ezt a szabadságot alaposan kihasználták. Ma már ezen a téren egy kissé konszolidálódtak az állapotok. Az első házasság, amelyet rendszerint igen fiatalon kötnek, szinte mindig csak igen rövid ideig tart. A második, vagy harmadik házasság azonban már tartósabb. Ennek az oka, hogy a szovjet törvénye szerint minden vagyon, amely a házasság tartama alatt gyűlemlett fel, válás esetén felosztható. Gyermekek nélküli házasságokban nincsen alimenzációs kötelezettség. A feleségnek is keresnie kell, hogy önmagát fenntartsa.

A kimondott osztályuralom már évek óta változatlanul tart, a demokrácia csupán a moszkvai kormány külföldi propaganda jelentéseiben él. Oroszország változatlanul a rémuralom birodalma és egyelőre semmi kilátás a helyzet javulására.

Moszkvából jelentik: A szovjet köztársaság hivatalos jelentést adott ki, amely szerint 1929. év december elsején Szovjet-Oroszországban összesen egy millió 241 ezer ember volt munka nélkül. Ezek legnagyobb része asszony vagy serdülő korban levő férfi. A munkanélküliek legnagyobb része nem szakképzett munkás, vagy olyan mezőgazdasági munkásokból állott, akik a téli időszak alatt foglalkozás nélkül maradtak.

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőkben.

Egyedül az árak hirtetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.

Önnek meg kell győződnie jó minőségümről, hogy felismerje jutányos árait.

Páratlanul nagyarányú dollárhamisítás tetteseit keresik Magyarországon

Budapest, január 22. Tegnap érkeztek meg a külföldi jelentések arról az óriási arányú dollárhamisításról, amely most az egész világot izgalomban tartja. A dollárhamisítás megkapta a berlini rendőrség hivatalos átíratát, amelyben felhívja figyelmét a nagy dollárhamisításra. A berlini rendőrség mintákat is küldött a főkapitányságnak, hogy nyomban itt is megindulhasson a nyomozás, nem kerültek-e Magyarországon is forgalomba hamis százdollárosok?

A dollárhamisítás rendkívül érdekes módon történt. A berlini rendőrség megállapította, hogy a hamisítók valami páratlanul finom vegyi anyaggal lemosták a százdol-

láros bankjeggyel egyforma nagyarányú dollárbankjegyről a címleret és annak helyére a százdolláros címleret nyomták. Ugy, hogy maga a dollár papirosa valódi, csak a felirata hamis. Ez az oka, hogy a hamisítványokat rendkívül nehéz felismerni és még most is csak bonyolult eljárás után tudják megállapítani, hogy hamis-e valamelyik százdolláros?

A budapesti rendőrség megindította a nyomozást. Nem lehetetlen, hogy a sok hamisítvány közül néhány Magyarországra is eljutott, de a nemzetközi egyezmény értelmében a magyar rendőrség ettől függetlenül is köteles nyomozást folytatni a pénzhamisítási ügyben.

Pusztulás előtt az európai mezőgazdaság Schandl Károly érdekes előadása a falu válságáról

Budapest, január 22. A Magyar mezőgazdaság és a falu jövőjéről tartott ma este előadást Schandl Károly dr. nyugalmazott államtitkár, országgyűlési képviselő az egységes pártkör-klub disztermében. Megállapította, hogy nemcsak Európában, hanem a tengerentúli világrészekben is erősödött a mezőgazdasági válság. A mezőgazdaságunk ez a dekonjunktúra a falu elnéptelenedésére vezet. Tény, hogy a faluból való menekülés, egy-két európai államot kivéve, egész Európában általános panasz tárgya. Poincaré miniszterelnök a francia parlamentben valóságos nemzeti riadózt fujt, rámutatva arra, hogy Franciaországban a háború előtt a falusi lakosság 75 százalékát tette ki a nemzetnek, ma már csak 45 százalék lakik a falvakban. Németországban a lakosság 61 százaléka lakott a falvakban a múlt század végéig. 1925-ben már csak a birodalom lakosságának 32 százaléka. Ugyanez a helyzet Olaszországban, Svájcban és az utódállamokban is. A falvak válsága természetes következménye a mezőgazdasági helyzet leromlásának. — Hogy ha az európai mezőgazdaság a tengerentúli versenyel szemben a hiteldrágaság megszüntetése és a mezőgazdasági értékesítés megszerzése tekintetében szolidáris védelmet nem kap, akkor számolni kell a mezőgazdaság pusztulásával és ennek következtében az európai közgazdaság fokozatos leromlásával.

A magyar földbirtokok általános eladósodásáról beszélni még egyáltalán nem lehet, hiszen a legutóbbi statisztika szerint a földbirtokok 75 százaléka tehermentes. A magyar

mezőgazdaság a kommunizmust követő 5–6 esztendő alatt a termelés színvonalát szempontjából nagyobb haladást tett, mint a háborút megelőző két évtized alatt. A defetizmus helyett, amelyet jöhízemű körökben is tapasztalunk, gondos előrelátással kell folytatni a magyar versenytermelést. Ennek eszköze a hitel. Amerika és az európai többi országok kétségtelenül mutatják, hogy a szövetkezés nem öncél, hanem egyetlen módja annak, hogy a szétszórt termelők és elhagyott kisemberek a hitelek terén minden visszaéléstől megszabaduljanak. Az európai pénzpiacnak a hágai konferencia után várható erős javulása ezt a feladatot is könnyebbé teszi.

Debrecen sz. kir. város Tégla és Cserepgyárában állandóan kapható

chamotte téglák és tűzálló agyag.

Megrendelésre különböző tűzállósági és minőségű chamotte árut és idomdarabot készítünk. Raktáron tartunk homlokzatképző téglá anyagokat, KLINKER-téglát a legváltozatosabb színben, továbbá ut és járda burkoló KLINKER-követ és lapokat.

Kézi és gépi falitéglat, valamint gépi tetőfedő cserepet kitűnő minőségben gyártunk.

Megrendelés a gyári irodában és a Városi Takarékszövetkezetnél eszközölhető.

Telefon: 3-51. sz. Telefax: 3-51. sz.

Kamatláb leszállítás

A G. H. jelenti: A hágai konferencia befejezése után s az amerikai kamatláb leszállítások megtörténte után kétségtelen, hogy az angol kamatláb leszállítása is ebben a hónapban befejezett tényvé válik. A Magyar Nemzeti Bank bevárja a nemzetközi pénzügyi helyzet tisztázását és azok után fog a kamatláb leszállításának kérdésével foglalkozni.

Több mint 15.000 főiskolai hallgató van Magyarországon

A napokban hagyta el a sajtót a Magyar Statisztikai Évkönyv 36. kötete, mely főiskolai vonatkozású részében az 1927—28-as évre vonatkozó fontosabb adatokat hozza az érdeklődők tudomására.

Az 1927—28. tanévben összesen 36 főiskola működött az országban. Magyarországon összes főiskolán tanuló hallgatóinak száma az 1927—28. tanévben 15.459 volt. Ezek közül 1025 tanult a debreceni egyetemen.

Az új házak csak állami adómentesség esetén mentesek a községi pótdadók alól

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az utóbbi időben több megyei város és község oly értelmű szabályrendeletet alkotott, amellyel az újonnan emelt épületekre az ideiglenes állami házadómentességtől függetlenül községi pótdadómentességet biztosított. Egyes törvények és törvényes rendelkezések a házadóra biztosított ideiglenes adómentesség kedvezményét ugyan a házadó után kivethető községi pótdadóra is kiterjesztik, e kedvezmény kiterjesztésének azonban előfeltétele az ideiglenes állami házadómentesség. A belügyminiszter ennek alapján körrendeletet intézett valamennyi vármegye alispániához, amelyben felszólítja őket, tegyenek intézkedéseket, hogy vezetésük alatt álló vármegye területén lévő megyei városok és községek az említett és fennálló törvényes rendelkezésekkel ellentétben álló szabályrendeletüket helyezze hatályon kívül.

BÜNTETETT ELŐÉLETŰ KATONASZÖKEVÉNYT FOGTAK A ZSIBVÁSÁRBAN

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni rendőrség detektívjei elfogtak egy Jakab Sándor nevű avasúvárosi születésű 27 éves fiatal embert, aki a zsbivásárban férfiruhákat árult és nem tudta magát igazolni. Bekísérték a rendőrségre és itt kiderült, hogy Jakab Sándor büntetett előéletű, katonaszökevény, ki a budapesti helyőrségnél szolgált és szökés miatt 8 hónapi fogságot kapott. A budapesti helyőrségi fogházból szökött meg s közben ellopta az egyik ezredében levő őrnagy ruháit és azokat értékesítette Debrecenben. Itt letartóztatták és átkísérték a budapesti katonai törvényszékre.

A Hubertus tokaji kőbányát bizta meg a város a tiszafüredi úthoz szükséges kőszállítással

A munkanélküliek fogják az utburkolathoz szükséges kömennyiséget törni — A közigazgatási bizottság ülése

Debrecen, január 22.

(A D. U. tudósítójától.)

A város közigazgatási bizottsága szerdán délután 4 órakor dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével rendkívüli ülést tartott, amelyen a tiszafüredi út simító hengerelési munkálatainak vállalatbaadása felett döntöttek. Dr. Vásáry István polgármester ugyanis — hogy a munkanélkülieknek újabb munkaalkalmat tudjon adni a város —, elhatározta, hogy a folyó évi utadó-költségvetés alapján végeztetendő simító hengerelésekre, különösen a tiszafüredi utburkolására, már most kiadja a megbízásokat.

A kőszállításokra a város meghirdette a pályázatot. Az ajánlatokat 10 tonnás egységáron nyújtották be a vállalkozók. A legtöbb cég termésköre és kavicsra is tett ajánlatot.

Az Uríkan—zsilvölgyi kőbánya kavicsra tett ajánlatot 100 pengős ár mellett. A Magyar Trahit Művek termésköre 74 pengő 75 fillér, kavicsra 86 pengő 90 fillér, a fuvarra 47 pengő 60 fillér mellett tett ajánlatot. A kő szállítása a Hortobágy állomásról történne.

A Solymosi és Farkasmáji kőbánya termésköre 79 pengős, kavicsra 89 pengős árak mellett tett ajánlatot. Fuvarozásra nem tett ajánlatot. Az Északmagyarországi Kőbánya Rt. a termésköre 72 pengő 25 filléres, kavicsra 84 pengő 75 filléres egységáron mellett tett ajánlatot. A fuvarozásra 46 pengő 60 fillért számított. Binéth Jenő tokaji bányája csak terméskő szállítására tett ajánlatot 64 pengős egységár mellett. A Hubertus tokaji bányája terméskő szállítására 73 pengős, kavicsra 90 és fél pengős egységár mellett tett ajánlatot, fuvarozásra 29 pengős áron. A Hubertus erdőbényei bányája terméskőre 76 pengős, kavicsra 93 és fél pengős ár mellett tett ajánlatot, fuvarra pedig ugyanolyan ár mellett, mint a tokaji bánya. Debrecen város fuvarozási vállalata csak a fuvarra tett ajánlatot s terméskő szállítását 40 pengős, kavics szállítását 45 pengős ár mellett vállalta. — Tóth Imre fuvarozásra 40 pengős ár mellett tett ajánlatot terméskő és kavics szállítására.

A beérkezett árajánlatokat a városi számvevőség átvizsgálta, s az összehasonlítás szerint a három legolcsóbb ajánlat a következő: a Hubertus tokaji kőbányája 1300 tonna kőszállítására 13,260 pengős, Binéth Jenő 13,500 pengős, Hubertus erdőbényei bányája 13,656 pengős áron vállalkozott. Így a legolcsóbb ajánlatot a Hubertus tokaji bányája tette. A számítások szerint a kötést a város azért az összegért el tudja végeztetni a munkanélküliekkel, amely összeg a terméskő és a kavics ára között mutatkozik. A kötést köbméterenkint 2 pengő 70 fillérért

végzik a munkanélküliek, abban az esetben, ha a város szállásról gondoskodik a részükre.

Borsoss József műszaki tanácsnok

Földosztás ígéretével izgattak Hajduhadházon

A rendőrség őrizetbe vett egy agitátort

Hajduhadházon a nagy nyomor és szegénység következtében az utóbbi időben meglehetősen elvadultak a társadalmi viszonyok és a városban felütötte a fejét a vörös izgatás. Bizonyossága ennek az a körülmény is, hogy már a képviselő testületi választások során hat szociálista bizottsági tag került be.

A szélső baloldali izgatás azóta sem szűnt meg. Most a hajduhad-

ismertette a pályázatok ügyét s javaslatára a közigazgatási bizottság úgy döntött, hogy felhatalmazza a polgármestert, hogy a kőszállítással a Hubertus tokaji bányáját bizta meg.

Ezenkívül szóba került a közigazgatási bizottság ülésén, hogy a szövati- és balmazújvárosi-ut is javításra szorul. A bizottság felhatalmazta a polgármestert, hogy erre a célra a jelenlegi ajánlatok figyelembevételével 450 köbméter követ szerezzen be a város.

házi rendőrség őrizetbe vette és a debreceni ügyészség fogházába szállította Bartha Zsigmond hajdunászló lakost, aki Hajduhadházon a lakosság körében a földosztás mellett izgatott és véres száju szónoklatokkal lázította a szegény népet.

Bartha Zsigmond működésére nézve most folyik a nyomozás, a kihallgatása még tart és ügyéről a napokban készül részletes jelentés.

Egy világjáró hollandiai újságíró-pár három évi kalandozás után Debrecenbe érkezett

Vonaton, autón, motorkerékpáron, biciklin, hajón, csolnakon, teveháton, kocsin, lóháton és gyalogszerral három világrészen keresztül

(A D. U. tudósítójától.)

Szerdán reggel érdekes vendégek érkeztek Debrecenbe: A. J. v. Bommel hollandiai (tilbourgi) újságíró, az „Onze Aarde” szerkesztője és felesége, kik mindketten nemzeti viselőkben utazzák be a világot. Utazásukat érdekessé teszi az a körülmény, hogy a sablonos világjáróktól eltérően nem levelezőlap-árúsításból fedezik költségeiket, hanem a maguk erejéből, tisztán a tudásvágytól vezéreltetve ismerkednek meg a világ legkülönbözőbb országaival s népeivel. Tapasztalataikat, főleg etnográfiai kutatásaik eredményeit szebb-nél-szebb riportokban ismertetik meg hazáink közönségével s mint-hogy a holland közvéleményt a trianoni állapotokról is tájékoztatják, közvetve nagy szolgálatokat tesznek Magyarországnak.

Bommel és Bommelné 1927 február elsején indultak útkra. Belgiumot gyalog, Angliát automobilon járták be. Németországot és Svájcot vonatról ismerték meg, majd Franciaországon és Spanyolországon keresztül kismotoros kerékpáron utaztak Afrikába. Francia-Marokkót teveháton, Algirt és Spanyol-Marokkót csolnak-utakon tanulmányozták. Innen Délolaszországba mentek, majd Görögországot szeltek keresztül biciklivel. Jugoszláviában lóháton tettek óriási utat s Belgrádtól Milánóig is lovagolva érkeztek el. Lovukhoz kocsit szereztek s így utazták be Ausztria csaknem minden tartományát. Ausztriai utazásuk után Magyarországra jöttek, mint-hogy azonban a lóért és kocsijért fi-

zetendő vámösszeget igen magasnak találták, Linzben tuladtak rajtuk.

— Mióta tartózkodnak Magyarországon?

— Még csak két hete, — feleli Bommel, — azaz hogy mégse... s ezzel fellapozza az emlékkönyv szerbiai részét, ahol egy noviszadi képeslap szerénykedik. „Ez is magyar volt Trianon előtt!”

Az úvidéki anizsz közvetlen közelében cirill-betűs írással olvashatók. Általában véve Bommelék albumai magasán fölötté állnak a sablonos világutazó hasonló könyveinél. A többiek megelégedésnek egy-egy polgármesteri bélyegzővel: ezekben gyönyörű képeslapok, fényképek, emléksorok váltogatják egymást, közöttük nem kisebb férfiaké, mint a marokkói szultán aláírása és Arnoldo Mussolini dedikált fotográfiája.

Magyarországi utazásuk tiszteletére gyönyörű albumot vásároltak, melynek első oldalát a Kormányzó fényképe díszíti. Budapestről elragadtatással beszélnek s csak azt sajnálják, hogy Csonkamagyarországnak alig van helye. Mikor megmagyarazzuk, hogy a Kárpátokat Trianon leszakította, látható részvétellel szemlélik szerkesztőségünk falán Nagymagyarország térképét. Ugy tervezték, hogy a Balatont is megtekintik, erre azonban a tél miatt nem vállalkoznak.

A. J. v. Bommel és felesége mindössze egy-két napig maradnak Debrecenben, majd oláh megszállott területre mennek. Ennek beutazása után Oláhország, Bulgária, Törökország, majd Ázsia következik.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, tojásbrikett, tűzifa és Berentei szén

Reborta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-4

Debreceni színházi kabáttolvajt fogtak el Szegeden

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni színházban hetekkel ezelőtt vakmerő és ügyesen dolgozó kabáttolvajok működtek, úgy hogy naponta 4-5 értékes kabát vagy bunda tűnt el nyomtalanul.

A meglelt feljelentések alapján a debreceni rendőrség megindította a nyomozást és szombaton délelőtt meg is találták a kabátok egy részét egy zsbárusnál. A zsbárus elmondta, hogy a kabátot két fiatalember adta el, akik valószínűleg még visszajönnek az üzletbe. A rendőrség megkérte a zsbárust, hogy abban az esetben, ha a kabáttolvajok lélenkeznének, értesítse a rendőrséget.

Szombaton délelőtt tényleg beállított az üzletbe Kondi Béla kályhás-tanonc, aki egy kabátot akart ismét eladni. A zsbárus rendőrről küldött és míg az megérkezett, szóval tartotta a tolvaj tanoncot.

A rendőr a tolvaj tanoncot előállította a rendőrségen, ahol kihallgatása alkalmával elmondta, hogy a társa, aki vele együtt követte el a színházi kabáttolvajlást, Szegedre szökött.

A debreceni rendőrség telefonon kereste meg a szegedi rendőrséget és kérte, hogy Marczinkai Ferenc iparostanoncot tartóztassák le.

A szegedi rendőrség a tolvaj iparostanoncot hétfőn délelőtt letartóztatta és a letartóztatásról értesítette a debreceni rendőrséget, amely intézkedett Marczinkai Ferenc Debrecenbe való átkíséréséről.

A nyomozás megindult abban az irányban is, hogy nem követett-e el Marczinkai Ferenc szegedi tartózkodása alatt büncselekményt.

Szerdán szállították át Debrecenbe a tolvaj iparostanoncot, aki már letartóztatásakor beismerte a színházi kabáttolvajlásokat.

Óriási érdeklődés mutatkozik a debreceni ujságírók „Görbe Éjszakája” iránt

A debreceni ujságírók február hó 2-iki Görbe Éjszakájára nemcsak az agilis rendezőség készül lázas buzgósággal, hanem elsősorban maga a közönség. Ezt mi sem bizonyította jobban, mint az a körülmény, hogy a szerkesztőségeket valósággal megrohanták azok, akik a karneváli mulatságra jegyeket akarnak előjegyezni. Miután a rendezőség nem teheti meg azt, hogy esetleg olyanok részére is fentartsa a jegyeket, akik azokat csak a legutolsó pillanatban vártnak ki, kér mindenkit, hogy a jegy előjegyzésekkel a Hegedűs és Sándor könyvkereskedéshez és a Méliusz könyvkereskedéshez forduljon, ahol a jegyárúsítás már nagyban folyik. Az eddigi jegy előjegyzéseket ezekre a helyekre továbbítják a szerkesztőségek.

A Görbe Éjszaka képe mindjában kezd kialakulni és akik ismerik a példátlanul gazdag és változatos programot, egyértelműleg megállapították, hogy ilyen jól még soha sem sikerült az ujságírók mulatsága, mint az idén sikerülni fog. A bált egyszerű fővárosi nivójú műsor ve-

zeti be. Olyan lesz ez a műsor, hogy február másodikán éjszaka még a színház is ki fog ürülni, nem jut közönség oda, mert mindenki, aki csak szórakozni akar, az ujságírók kabaréjára jön el, ahol szenzációs meglepetésben lesz része. A szereplők névsora már teljesen készen áll, de a rendezőség meglepetést akar szervezni a publikumnak és a fővárosi nivójú kabaré számait csak a vásárnapon lapokban hozza nyilvánosságra. Egyelőre csak annyit árulunk el, hogy a szereplők között a debreceni közönség régi kedvencét, legkedvesebb és legkörülrájonogottabb művészeit is ott lesznek.

A rendezőség megkezdte a meghívók szétküldését is, ami azonban csak a jövő hét közepére lesz készen. Addig is, aki a maga, vagy ismerősei számára meghívóra tart igényt, jelentse azt bármelyik debreceni ujság szerkesztőségének telefonján, ahol ezt az igényt készséggel honorálják.

A hál alkalmából óriási példányszámban megjelenik az Ujságírók Ujsága, amelyet az egész Tiszántú-

közönsége olvasni fog. Ez a legjobb alkalom most, hogy a kereskedők üzleti hirdeteiket az ujságírók lapjában elhelyezhessék. A rendezőség egyben ismételen kéri a debreceni kereskedőket és iparosokat, akiknek érdekeiért minden alkalommal, bät-

ran küzdöttek a debreceni ujságírók, hogy szerény viszonzásképpen ajánjanak fel a bali éjszakára, olyan tárgyakat, melyeket a közönség megajándékozására, illetőleg a versenyek díjazására felhasználhat a rendezőség.

Hatszáz évi börtönbüntetést kapott egy olasz falu száznegyven vádlottja

Palermó, január 22. — A palermói büntetőtörvényszék háromhavi tanácskozás után tegnap befejezte az utóbbi évek legnagyobb maffia-pörének tárgyalását. A pörnek közel 250 vádlottja volt, valamennyien Bagheria község lakosai, akik éveken át rablóbandákból és zsarolásokból éltek. A maffia-

szervezet 140 tagját 2-11 évi börtönrre ítélték. A kiszabott börtönbüntetés összesen több mint 600 év. Nyolcvannégy vádlottat bizonyítékok hiján felmentettek. Tizenegy vádlottat teljesen rehabilitáltak. A nagy pör már másfél év óta húzódik és közben öt vádlott meghalt a vizsgálói fogságban.

Notórius szélhámost keresnek, aki ügyes trüffel negyven lakást fosztott ki

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Leicht József 21 éves demecseri gazdálkodó Budapestre hazafelé utazott. Nyiregyházán kiszállott a vonatból és csomagját a nyiregyházi Schwarz-féle cukrászdában letétbe helyezte. A csomagban 500 pengő értékű ruhanemű volt. Harmadnap Leicht József visszament a cukrászdába a csomagjáért, amit azonban nem talált meg s a cukrász azt mondotta neki, hogy érte jött a testvére és az vitte magával. Hamarosan kiderült, hogy a csomagért Leichtmann Béla nevű debreceni illetőségű

szélhámos ment be s ő vitte el azt. Leichtmann természetesen semmiféle rokonságban nem állott a demecseri gazdálkodóval és a nyomozás rövidesen kiderítette, hogy Leichtmann Béla notórius szélhámos, aki hasonló módon Budapesten legalább negyven helyen követett el büncselekményt. Az volt a trükkje, hogy egy kis kézipodgyásszal butorozott szobát bérelt és minden szállásadójának a butorozott szobáját kifosztotta. A rendőrség a budapesti és nyiregyházi rendőrséggel együttesen keresi a notórius szélhámost.

Százezer pengős hozományt követelt, különben elpusztítással fenyegette menyasszonyát egy házasságszédelgő

Kertész Árpád rovtomultu, notórius házasságszédelgő ügyében tartott szerdán főtárgyalást a debreceni törvényszék. Kertész Árpád Debrecenben megismerkedett Tóth Mihály gazdálkodó leányával és azt mondotta, hogy feleségül akarja venni a lányt. Tóth Mihály azonban mereven ellenezte a házasságot, mire Kertész megfenyegette Tóth Mihályt, hogy elpusztítja magát is, meg a lányt is. Majd mikor a fenyegetések hatása alatt a lány szülei

mégis hajlandóak mutatkoztak volna arra, hogy beleegyezésüket adják a házassághoz, Kertész Árpád 100.000 pengő hozományt kezdett követelni, majd elegáns lakás berendezést kívánt. Mikor kérését nem teljesítették, egyszerűen odébb állt. A szerdai főtárgyalásra Budapestről kellett volna elővezetni Kertészt, aki ellen zsarolás miatt indult eljárás, aki azonban nem érkezett meg, mire a bíróság a tárgyalást elnapolta.

TÁRCA

A BECSÜLETES MEGTALÁLÓ

Írta: PINTÉR FERENC

A pocakos ur eltűnt a kapunyélvadásban, messzi ötven méterre nem volt látható senki az utcán. Kelen Simon a fátélap palánkjá mellett vilámgyorsan lehajolt s fölemelte a reklámcedulának látszó dolgot.

Volt benne valami, ami egy gyakorlott szem figyelmét rögtön felhívta magára. Kelen Simon annyira nem csalódott, hogy a szivéhez kapott, aztán örült futásnak eredt és csak mikor az első villamosállomást meglátta, akkor lassított.

Ekkor már a jobbkeze a zsebében volt, benne szorongatta a talált dolgot. Görcsösen szoritotta, úgyhogy minden ujján érezte a finom, hártyszerű bankjegypapír fogását, azt az utólrhetetlenül hízlgő, kissé érdes fogást, ami a nagy bankjegyek sajátosja.

— Ezer! — Kelen Simonnak öt hó-

napi fizetése nem tett ki ezret, mert havonta csak 180-at kapott.

És milyen különös, hogy éppen ma, elcsúszta taláta, amikor még több, mint 150 pengő ott lapul a zsebében. Valamit azonban tennie kell, így nem szorongathatja állandóan a jobbkezevel az ezresbankót, mert ha véletlenül ismerőssel találkozik, akkor kénytelen ostoba kézzoritásra nyuitani a jobbkezt. Kiemelte tehát a jobbkezt s a pénzt láthatatlanul átcsesmpészte a balkezébe. Igen ám, de most meg nem látta, hogy valóban az ezrest tette-e át, nem-e csak valami zsebben feledett papíros. Gondolkozott, hol győződhethék meg a bankjegy tényleges jelenlétéről.

Hopp! Taxiba ülök, ott benn senki sem figyel. Odaintette a sofőrt, az úgy köszönt, mintha tudná, milyen nagyurral beszél. Kelen Simon egyelőre nem tudta, hova dirigálja a kocsi, végre a sofőr mondott egy elegáns mulatót.

Tíz perc múlva ott állt a behűtött finom bor az asztalánál és rózsás hangulatban ette a legkülöncebb ételeket. De nem volt türelme várni. Ki akarta próbálni a csodálatos bankót. Hívatta a főpincért, előkelő mozdu-

laltal nyúlt a zsebébe, de az utolsó pillanatban visszarántotta a kezét. Nem, itt nagyon figyelik, nem váltia mégsem föl. A sajtójából fizetett. Majd egy kevésbé föltűnő helyen! Ismert egy kis kávéházat, majd ott!

— Olyan pali nem vagyok! — nevetett a főpincér, mikor itt megkérdezte, hogy tud-e ezresből visszadni. Viccnek hagyta hát ő is és mekkült, nehogy föltűnést keltsen.

Hazaérve, bezárta az ajtót és az ezrest elrejtette a vápkosa alá. Egész éjszaka nem aludt, végre is az a kitűnő ötlete támadt, hogy az irodából elküldi majd a szolgát, az fölváltja. Utolsó pillanatban azonban belátta, hogy ez is számárság.

Délben elkerülte a megszokott kifőzést és igen költségesen ebédelte egy előkelő étteremben, de váltani itt sem mert és nagyon örült, hogy volt még ötven pengője a fizetéséből.

Délután nem ment vissza az irodába, a városban ögylgett, tervek nyüzsgöttek a fejében. De egyiket sem taláta már jónak. Megdöbbsent, milyen ötletelen tud lenni az ember.

Közben észrevette, hogy figyelik. Minden tíz percben elővette a tárcá-

ját s egy papírral letakarva, figyelte az ezrest. Ez mindenkit kíváncsivá tett, mindenki látni akarta, mit néz. Másnap délelőtt sem ment be az irodába, betelefonált, hogy rosszul van. A főnöke meglehetősen kétkedett, érezni lehetett a hangján.

Ahányszor egy rendőrszoba előtt elment, valami húzta őt befelé, ez a lelkiismeretfurdalás volt, ugyan akkor azonban valami futásra is készítette, ez szintén a lelkiismeret volt. Egyszer határozottan nekiindult a főkapitányságnak, mikor azonban a kapuban álló rendőrt meglátta, szórakozott mozdulattal ment tovább. Nem, megkérdeznék, hogy mikor taláta.

Végre ott taláta magát megint a Kovács-utcában. Egyszerre megnyugodott, már tudta, mit kell tennie. Elment a fakeskedés palánkjá mellett, ott ásitott egy kiszakadt gránitkocka sötét helye. Itt feküdt három nappal ezelőtt az átkozott bankó

Kelen Simon körülnézett. Nem járt senki az utcán. Vilámgyors mozdulattal kitepte tárcájából a pénzt, ledobta és elkezdett eszeveszetten futni.

Elfogták a tépei álarcos rablókat Összekötözték a községháza egész személyzetét és kirabolták a pénztárt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A nagybajomi csendőrség nagy-
szabású kettős rablási ügyben kérte
pár nappal ezelőtt a debreceni rend-
őrséget, hogy nyomozásával támo-
gassa a csendőrség munkáját. Nem-
régiben történt, hogy a biharmegyei
épe községben északának idején ál-
arcos rablók kifosztották a tépei
postahivatalt, azután még ugyancsak
aznap éjszaka átmentek a községhá-
zára, ahol a segédjegyzőt összekö-
tötték s amikor a közelben tartózkod-
ók a megtámadott jegyző segítsé-
gére siettek, az álarcos rablók re-
volvert rántottak elő s a községhá-
zán levő egész személyzetét megkö-
tötték. Az álarcos rablók ezután fel-
törték a községháza pénztárát és az
összes pénzt ellopták.

A postáról és a községházáról ösz-
szesen 760 pengőt vittek el a rablók
s azután nyomtalanul eltűntek. A
handitákról a megtámadott községi
jegyző személyleírását adott s ennek
alapján Debrecenben a Székely Mi-
hály detektív csoport kezdte meg a

nyomozást, amely váratlanul szen-
zációs fordulatot vett. A Székely de-
tektív csoport detektívjei hétfőn a
szokásos portyázást tartották a
nagyvásárhely közben feltűnt nekik,
hogy a Szepességi-utca 3. szám
alatt levő kocsmában három fiatal-
ember erősen kurjongat és szokát-
lanul nagy dáridóval szórja a pénzt.
Igazolásra szólították fel a detektív-
yek a három fiatalembert, akikről
kiderült, hogy vásári lemezdobáló ar-
tisták, akik egy sátorban szerencse-
játékokra hívogatták a közönséget.

Mind a háromnak a személyleírása
pontosan megegyezett azzal, amit a
biharnagybajomi csendőrség meg-
küldött a három álarcos rablóról s
ezért előlították őket a rendőrség
központi ügyeletén. A három előlít-
tett artista Fekete Gyula, Varga Fe-
renc és Tarr Zoltán tagadják ugyan
a rablást, de mivel alapos a gyanú
ellenük, a rendőrség átkísérteti őket
Biharnagybajomra s ott a csendőrség
fogja megállapítani, hogy azonos-
sáka a tépei álarcos rablókkal.

A mai világban már a halál is fényűzés

Lecsökkent a sirkő kereskedések forgalma —
A kegyelet és a pénz nem járnak együtt

Debrecen, január 22.
(A D. U. tudósítójától.)

A pénzügyminiszternek nemrégiben
megjelent egy rendelete, amely-
nek értelmében mindazok a sirkő-
kövek, amelyeknek ára 1000 pengőn
felül van, fényűzési adó alá esnek.
Csak természetes, hogy a közönség
a rendelet elolvasása után még-
kevésbé kapott kedvet sirkővásár-
lásra, pedig bizony eddig is igen
csekély számban akadtak vevők a
sirkőkereskedésekben. — A *Debreceni Ujság*
munkatársa fölkereste
Debrecen legnépszerűbb sirkőkeres-
kedőjét, Kegyes Ferencet Piac-utcai
üzletében, aki a következőket mon-
dotta el erről a kereskedelmi szak-
máról.

Teljes pangás a sirkő iparban

A mi szakmánk — mondotta — a
háboru óta talán legmostohább ága a
kereskedelemnek. A háboru alatt és
különösen az utána következő idők-
ben annyira lezültek az erkölcsök,
hogy az emberekben jóformán nem
maradt semmi kegyeletes gondolko-
zás és érzés. Akiben volt, annak nem
volt pénze, ahol pedig pénz volt, ott
legtöbbször hiányzott a kegyelet.
Ettől az időtől datálódik a sirkő-
kereskedelem és ipar teljes pangása,
amely most érte el a tetőpontját.

A háboru utáni közvetlen eszten-
dőkben Magyarországon még nem
ismerték a sirkőgyártást, csiszolást,
fényesítést, s ekkor még külföldre

voltunk utalva. A már kész árukat
vagonszámra Csehországból és Szi-
léziából hozattuk. Ugyanígy volt a
háboru alatt is. Ezidőkben azonban a
határokat minden ország felől lezárták
s csak a közszükségleti cikkek s
lőszeranyagok szállítása volt meg-
engedve. Így azután az időközben
kifogyott külföldi sirkőkészlet pótlá-
sáról nem lehetett gondoskodni.

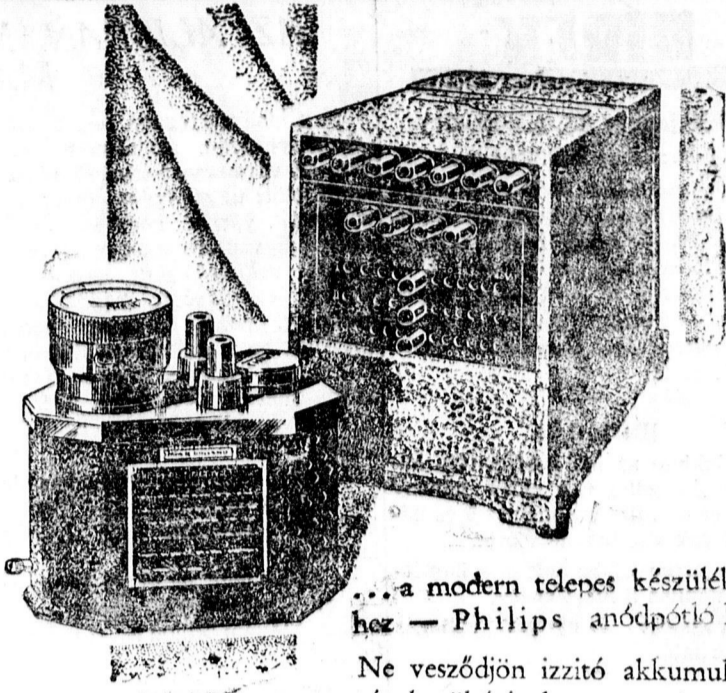
A fényűzési adó

A háboru után belföldön is meg-
kezdtek a sirkőgyártást, de mivel
az itthoni ipari munka sokkal drá-
gább volt a külföldinél, ennek kö-
vetkeztében a készáru is drágább
volt a behozottaknál. Ezen az állam
ugy segített, hogy nagy vámokat ál-
lapított meg a külföldről behozott
sirkővekre. A magasösszegű vámo-
kon felül életbeléptették a tízsza-
zalekos fényűzési adót is, amely az áru
értékén kívül a szerelési és felállítási
munkákra is érvényes volt. Ezek
voltak az okai annak, hogy a háboru
óta a sirkővek ára óriási mértékben
emelkedett.

Emelkedtek az árak, csökkent a fogyasztás

A magyar lakosság teherbíró ké-
pesége nagymértékben lecsökkent,
aminek következménye, hogy az,
akiben megvan a kegyeletes érzés és
talán rendelkezik is egy kis pénzzel,
a legolcsóbb árukat vásárolja. Leg-
nagyobb fogyasztásnak örvend el-
sősorban a működőremlék után a
márvány, de annál kevesebb men-
nyiségben fogy a gránitkö. Ezeket
még a legtehetősebbek sem veszik
manapság. Jellemző adatok erre nézve
a következők:

Békében a debreceni sirkőkeres-
kedők évenként husz-huszonnégy va-
gon valódi sirkövet adtak el s ekkor
egy vagon sirkő értéke kb. kétezer
aranykoronának felelt meg. Ma hét
debreceni sirkőkereskedő évenként

...a modern telepes készülékek-
hez — Philips anódpótló kell.

Ne vesződjön izzító akkumuláto-
rának töltésével. . . . .

Philips kistöltő automatikusan
tölti az izzítótelepet. . . . .

Uj erőt kap a készülék — közvet-
lenül a hálózathoz fog működni
és — mindez havi 12 pengőért.

Kérjen kereskedőjétől ismertetést!

Modernizálja készülékét!
PHILIPS
KISTÖLTŐ

legfeljebb két és fél vagon sirkövet
ad el. Igaz, hogy ma egy vagon sirkő
értéke körülbelül huszezer arany-
koronát tesz ki, tehát alig tíz év alatt
18 ezer pengővel drágult meg egy
vagon sirkő értéke.

A kegyeletre nincs pénz

A debreceni kereskedőknél ma
alig van forgalom a sirkőpiacon. He-
lyi vonatkozásban az a legnagyobb
baj, hogy a városi köztemető meg-
nyitását állandóan halogatták, a régi
temetők pedig olyan rossz és el-
hanyagolt állapotban vannak, hogy a
közönségnek egyáltalában nincs
kedve a díszítésre. Másrészt a ke-
szeti lehetőségek csekélyek, drága az
élet és a közönség örül, ha a létfen-
tartáshoz szükséges dolgokat meg-
szerezheti. *Kegyeletre nem nagyon
telik a pénzből.*

Ma mindenki hitelbe vásárol, ho-
lott az árak a békebelitől nem na-
gyon különböznek. A legkeresettebb
működőremlék ára nyolc-négyszáz
pengő. Ebből van a legnagyobb fo-
gyasztás, különösen a vidéki, falusi
lakosság részéről. Utána tetszetős-
ség, tartósság tekintetében követke-
zik a terméskő és márvány. Van
vörös hazai márvány, továbbá szilé-
ziai és karrarai fehérmárvány, ame-
lyeknek az ára 200 pengőn kezdődik
és 800 pengőig tart. Lekkeményebb
és legtartósabb a gránit sirkő, de
viszont ezek a legdrágábbak is. A
legolcsóbb 400 pengő, de van nyolc-
ezer pengős gránit sirkő is.

A pénz és kegyeletérzés nem jár együtt

A debreceni sirkőüzletekben, mint
általában a kereskedelemben, cse-
kély a forgalom. Különösen mostoha
ez a kereskedelmi ág, amelyben so-

hasem volt konjunktúra, mert nem is
lehetett. Most pedig, hogy a piac fel-
vevőképessége a legminimálisabbra
csökkent, szinte fehér holló az az
ember, aki nagyobb megrendeléssei
jön be az üzletbe. A mai világban a
pénz és a kegyeletérzés nem szo-
koit együttjárni. Még leginkább a fa-
jni, szegény nép részéről tapasztal-
hatunk vásárlási kedvet a sirkővek
terén, csekélyebb mértékben a kö-
zéposztálynál, de a régi nagy for-
galom talán sohasem fog már visz-
szatérni.

NAGY HOSSZ A NEWYORKI TŐZSDÉN

Newyork, január 22.

A newyorki tőzsdén tegnap óriási
üzlet fejlődött ki, amit a hágai konie-
rencia sikeres befejezésével és a lon-
doni flottakonferencia kedvező kilá-
tásaival indokoltak. Az ármozgalom
egyenetlen volt. A német és angol
értékek lényegesen megszilárdultak,
míg az olasz és bulgár papírok tartot-
tak maradtak. A francia címletek el-
lanyhultak.

Patkányt,

egeret, poloskát, sváb-
bogarat azonnal kirt-
hat biztos hatású, spe-
ciális irtószerrel. Egyel-
len kísérlet meggyőzi
a vásárlót. — Nagyon
olcsón kapható

Stern festéküzletben
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

**Épület és butor-
vasalások,
fournérok**
Bécsler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

HIREK

1930 január 23. (csütörtök)

Prot.: Zelma Kath. Raimund

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kigyó, Piac u. 30. — Arany Angyal Piac u. 50. — R. ménység, Csapó u. 22. — Sas, Hatvan u. 70. — Bocskay, Cegléc u. 22. — Tisza, Péterfia u. 76. — Szent Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban az idő megtartotta borús ködös jellegét, a hideg néhány fokkal erősödött s a mínusz 5 és mínusz 7 fok Celsiusot is elérte.

Budapesten 22-én délben a hőmérséklet mínusz 3 fok Celsius.

Időpronózis: Lényeges változás nem várható.

— **Vásáry polgármester az Országos Dalos Szövetség alelnöke.** Az Országos Dalos Szövetség dr. Vásáry István polgármestert alelnökévé választotta meg.

— **Bangha Péter Debrecenben.** Február 9-én, vasárnap rendezte meg a Katolikus Figyelő minden évben tartani szokott s eddig mindenkor a legszebb sikerrel kísért irodalmi estjét, amelynek ezidén egyebek mellett az az érdekessége is meglesz, hogy P. Bangha Béla, a kiváló jezsuita hittanár és ismert egyházi író is szerepel a műsoron. Eredetileg január 5-ére volt tervezve az irodalmi est, ez a terminus azonban Bangha Péternek nem volt megfelelő, mivel akkor még Oroszországban tartózkodott. Most azonban, hogy külföldi utjáról hazatért, értesítette az irodalmi est rendezőségét, hogy február 9-én készséggel áll a debreceni rendelkezésére. A hír mindenfelé örömet és általános érdeklődést keltett s kétségtelen, hogy Bangha meghallgatására ezidén is zsúfolásig megtelik az Arany Bika díszterme.

— **Györgyi Kálmán, az Iparművészeti Társulat igazgatója meghalt.** A magyar művészet világának nagy halottja van. Györgyi Kálmán, az Országos Iparművészeti Társulat igazgatója, a „Magyar Művészet” szerkesztője, m. kir. kormányfőtanácsos hetven éves korában meghalt. Az elhunytban, aki kulturális életünknek félszázadon keresztül egyik legnagyobb súlyú vezető egyénisége volt. Györgyi Dénes műépítész-tanár az edesatyját gyászolja. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor folyt le nagy részvét mellett a budapesti Iparművészeti Múzeum előcsarnokából.

— **Fenyegetéssel követelte a szabó számla kifizetését.** A debreceni törvényszék az elmúlt napon harminc pengőre ítélte Klein Ernő szabóságát. Klein Ernő Weisz Csapó-utcai szabónál volt alkalmazásban és gazdája felszólítására levelet intézett egyik adósukhoz, akit megfenyegetett arra az estre, ha a tartozását nem fizetné ki. A bíróság zsarolás vétségében mondta ki bűnösnek Klein Ernőt és őt 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

AZ ALISPÁN MEG A SZABOLCSI MAGYAR

Ez a história tegnap esett meg a vármegyházán, az alispáni hivatalban. A vármegye népszerű alispánja ajtaja előtt ügyes-bajos emberek sokadoknak várják, hogy sor kerüljön rájuk. Egyszerre csak nagy sebbel-lobbal, nekiperesodott arccal megérkezik egy jóképű magyar s hangoskodik, hogy de őt ám azonnal engedjék be a „tekintetes alispán ur” elé, mert ő vidéki s nem ér rá várakozni, mint az idevalósiak, akik nyugodtan vannak akkor is, ha indul a gőzös.

A hangos beszédre figyelmes lesz mindenki s próbálják csillapítani a bajjal járó magyart, hogy ne olyan hangosan!

— Aztán mér' ne olyan hangosan? — így a válasszal az atyafi, — van nekem szavam otthon is, itt is beszélhetek.

A helyzet kezd derübbé lenni, itt-ott mosolyra huzódnak az ajkak s kezdik megérteni a nagy hátorság okát: nagyvásár van s alighanem olyanfajta ember a mi magyarnk, aki nem szívesen köpi ki az italt. Merthogy ez meglátszik rajta, ha nem is erősen.

S belefog ott menten az ő ügyének magyarázatába. S valaki megkockáztat egy véleményt:

— Evvel az ügyel hasztalan megy az alispán urhoz, nem tartozik hozzá.

De kész rá a válasz is: — Már mér' ne tartoznék? Az alispán urhoz minden tartozik. Azt mondta nekem tavaly az alispán ur, amikor vadászott a mi nagyságos urunkkal, hogy akármilyen bajod van Pista fiam, csak gyere be hozzám, majd eligazítom a sorodat. Mert nem vagyok én épen utolsó ember, hiszen ezt a sok kitüntetést se kapásér' adták.

S rávágott büszkén a mellére, ahol csakugyan ott sorakozott vagy nyolc medália.

Vallásos ünnepély a nyulási iskolában. A péterfia-utcai egyházközség nyulási külsősége, hol az utóbbi időben igen szép lendületet vett az egyházi élet ma este hat órai kezdettel vallásos este lesz az új iskolában. Közének. Imádkozik és bibliát magyaráz: Sipos Imre közp. lelkész. Szaval Nagy Károli. Énekel Ábrányi János VI. o. t. Szaval: Biró Jolán. Felolvás: Varga József igazgató-tanító. Ének-duett: Katonka Erzsébet és Katonka Kató. Szaval: Gál Mancika. Énekel: Szakáll Ilona és Madarasi Erzsébet. Szaval: Hoffmann Mária. Utómát mond Szabó Géza segédlelkész. Belépti díj nincs. Önkéntes adományokat köszönettel fogad a vezetőség.

Ilyen beszéd után, meg nyolc medália láttára ki merne vitázni, pláne italos emberrel? Hallgattak is szó nélkül mindaddig, amíg nem nyílt az ajtó s a mi emberünk félretéve mindent, félretolta azt is, aki soron lett volna.

S bentől kiszűrődött egy-egy mondatfoszlány:

— Nekem igazam van, tekintetes alispán ur, azért jöttem ide, meg hogy tetszett is mondanom.

— Mit mondtam én?

— Hogy csak jöjtek ide bátran, el lesz igazítva a sorom. Itt vannak az írásaim is.

— Kis szünet. Aztán az alispán hangja:

— De hiszen az van itt az írásban, hogy maga szabolcsimegyei.

— Persze, hogy az vagyok, azért jöttem ide.

— Ez nem tartozik én hozzám. Itt csak a hajdumegyeiek sorsát igazítjuk.

— De azt tetszett mondanom, hogy jöjtek fel.

— Mikor mondtam én azt?

— Hát a nagyvásáron, a mi uraságunknál.

— Nem vadásztam én ott soha, maga alighanem összetéveszt engem Mikecz alispán urral. Látott maga engem valaha?

— Látni nem láttam a tekintetes alispán urat, de azért alighanem el-tévesztettem a dolgot: Hát nem „Niredházán” vagyok én?

— Dehogyan van ott, Debrecenben van. Ugy látom én, az zavarta meg magát, hogy tegnap este épen olyan füvegben adták a bort a nagyvásárban, mint az ősszel Nyiregyházán.

— Hát azt már én épen nem tudom, mi zavart meg, de tévedtem.

S csendben, halkán vonult el, nem hallotta meg a nevetést, amely kísérte s nem szőtt egy szót sem, mert ilyenkor még annak sincs kedve beszélni, akinek pedig otthon is van szava.

— **Előadás a Templomegyesületben.** A Templomegyesület pénteki — január 24-iki összejöveteli óráján Biki Gábor a ref. polgári leányiskola vallásánára fog előadást tartani „A hit szükségessége” címmel. Szaval Kovács Matild. Belépti díj nincs. Minden érdeklődőt szívesen hív és vár a vezetőség.

— **Az Iparoskör évnívó kulturdé-utánja.** A Debreceni Iparoskör első kulturdé-utánját 26-án, vasárnap délután pontosan négy órai kezdettel tartja meg. A műsoron szerepel olyan kiváló erők, akiknek már a neve előre is biztosítja a teljes sikert.

— **Bérrautó hosszabb, vagy rövidebb turákra, kirándulásra minden időben megrendelhető.** Telefon 6-22.

Continental szálloda Budapest.

VII. Dohány-utca 42-44. Táviratok: Continentalot.

A vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.

Egy ágyas szobák árai: 5, 6, 8, 8, 9, 10 pengő.

Két ágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák te efonnal.

Szobák fürdő szobával.

— **Agyvértóadás, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethetők.** Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a **Ferenc József víz** a makacs székeszörülés mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A **Ferenc József víz** kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Humor a gondok közl

Poengyilkos

— Jancsi, monddok egy kitérő viccet! — szól egy vicces ur Papp Jancsihoz. Valaki azt mondja egy hölgynek: „Ön olyan, mint talány”. „Milyen talány?” — kérdezi a hölgy. „Körítalány”.

— Remek, — áradozik Papp Jancsi s a következő negyedórában így adja tovább a viccet: — Egy ur azt mondja a hölgynek: „Nagysád, ön olyan, mint egy keresztretjívény”. Miért? — kérdezi a hölgy. „Mert ön egy kardalósnő”.

— **A gépszij megfojtotta a Weisz Manfréd-gyár egyik mérnökét.** A Weisz Manfréd-gyár apertur üzemében halálos szerencsétlenség történt, Rendőri bizottság szállt ki az üzembe, ahol dr. Kertész Miklós gépész-mérnököt holtan találták. A szerencsétlen embert a munka megkezdésekor egy gépszij cikapta, nyakára fojtódott és megfojtotta.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasság: Kotán Mihály—Vincze Erzsébet.

Születések: Karmazin Sándor máv. asztalos leány Éva, Urbán János férfi-szabóságos fia Béla, Nábrádi István Kruppa Sándor soffőr leány Mária.

Halálozások: Kerekes Ilona ref. 3 hónapos Sámsoni-u. 1. Mátyás Sándor ref. 3 éves Szepes 10. Kovács Lajos ref. 3 hónapos Mikepécsi ut. 20.

— **Felmentve a súlyos testisértés vádjá alól.** Fábian Károly debreceni hentes súlyos testisértéssel vádolva állott szerdán délelőtt a debreceni kir. törvényszék előtt. Fábian ellen az volt a vád, hogy a vágóhídon éles dísznőző késsel súlyosan megsebesítette Pivnyik Gyuláné kezét. A kihallgatott tanúk, de maga a sértett is igazolták, hogy a baleset a véletlenségből történt és pedig olyképpen, hogy Pivnyikné megcsuszott a szőcs betompadlón és esés közben hozzá kapott a Fábian kezében lévő késhez, amely súlyosan megsebesítette. A bíróság ilyen módon hüncselekmény hiányában felmentette Fábiant az ellene emelt vád alól.

— **Elítéltek egy kabáttolvajt.** Bánki István és Nagy Sándor debreceni lakosok a debreceni MÁV szertárból elloptak két téli kabátot. Nagy Sándor emiatt három hónapi fogházra ítélte a törvényszék és Bánki ügyét ma kellett volna tárgyalni. Mintán azonban Bánki István ellen még számos más hüncselekmény miatt is érkezett feljelentés, a bíróság a tárgyalást elnapolta és Bánki ügyét elköltöztette fogja tárgyalni.

A Singer varrógépek

mégis a legjobb

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4

(Saját ház.) Telefon: 11-55.

Halottszállítást autóján végez vidékre is.

FEHÉRTÓI DANIEL

TEM. VÁLLALKOZÓ
KLINIKAI SZÁLLÍTÓ
DÉGENFELD-TÉR 4. TEL. 11-85
TEMETÉSEI:

Mátyás Sándor életének 3 és fél éves korában elhunyt. Temetése f. hó 23-án délelőtt 11 órakor lesz a Hatvan-utcai temető halottasházától a református egyház szertartása szerint, a Hatvan-utcai temetőbe.

Homoki Károly villanyszerelő életének 37-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 24-én délután 3 órakor lesz a Kossuth-utcai temető halottasházától a református egyház szertartása szerint tartandó gyászina után, a Kossuth-utcai temetőbe.

— Elítéltek egy gondatlan anyát. Szabó Gáborné pallagi lakos magára hagyta kis gyermekét, aki míg az anyja távol volt, a tüzhely közelében súlyos égési sebeket szenvedett. A bíróság Szabó Gábornét gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt 5 napi fogházra ítélte.

— A világ legkisebb és legnagyobb teste. Londonból jelentik: Dr Harlow Shapley, a harvardi csillagvizsgáló igazgatója, egy előadásban kifejtette, hogy a jelenleg ismert legapróbb tárgy az cletron, amelynek átmérője egy hüvelyk milliomod részének milliomod része. Szabad szemmel nem látható ugyan, de fényhatások útján le is lehetett fényképezni és ki lehetett számítani térfogatukat. A világegyetem legnagyobb teste egy csillagrendszer, amelynek átmérője több mint 1000 millió trillió mérföld.

— Rum helyett marószódát lopott a tolvaj kocsis, Kovács Miklósné gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt állott szerdán a debreceni törvényszék előtt. Kovácsné ugyanis a kamarájában tartotta a marószódát s egy alkalommal a kocsisa Fekete Mihály, aki rumot akart lopni a kamarából, tévedésből a szódás üveget csepte ki, amelyből jót húzott. Természetesen a tolvaj kocsis súlyos sebeket szenvedett. Miután azonban a tanúk is igazolták, hogy a szerencsétlenséget egyedül Fekete Mihály könnyelműsége okozta, a bíróság Kovácsnét felmentette az ellene emelt vád alól.

— Csokonai Vitéz Mihály összes művei 5 kötetben, diszkótésben 37,50 P, megrendelhető 5 P-ös havi részletre Antalffy József könyvkereskedésben. Szent Anna- és Varga-utca sark. Telefon 612.

— Világhírű „Angol Imperiál” lemez és filmről tájékoztató díszes kivitelű színes képekkel gazdagon illusztrált 1930-as áriagyűjtemény megjelent. Minden amatőr fényképezőnek díjtalanul adom. Berzéki fotobörze, Piac-utca 38., az udvarban.

— Watermann és más gyártmányú arany töltőtollak minden árban nagy választékban beszerezhetők a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben Piac-utca 8. Telefon: 2-96.

**Mutasd meg rossz fogát,
műfogát VÁRY JÁNOS**
fogműtermében (Darabos)
Rothermere-u. 12. Holleghalmóúti

— Gépirást, másolást, sokszorosítást olcsón vállalom. Érdeklődni lehet minden délután 2 órától 4 óráig a Debreceni Ujság (Hajdúföld) szerkesztőségében, József királyi herceg-utca 16. szám. Telefon: 2-42.

SINGING FOOL

(Az éneklő bolond)

A. Warner Bros. diadalmas beszélő, zenélő és éneklő filmje

holnap MEGSZÓLAL

**Ma nincs előadás,
csak jegyelővétel!**Ügyeljen az előadás kezdetére (1/5, 7/7, 9)
mert a későnjövéket nem engedjük be!**A vidéki jegyrendeléseket
sürgönyileg kérjük.****URÁNIA**
TELEFON: 12-51

AL JOLSON

— Trafikosok! Debreceni képeslapok, graveur és eredeti fényképfelvételek leltári áron 14 napig csak viszonteladók részére, helyi képeslapok graveur 100 darab 4 P 50 fillér, eredeti fényképfelvétel 100 darab 8 pengő. Springer papír- és fényképszeti szaküzletében.

— **ELVÁLLALOK** angol, francia és német fordítást és gépirást. Helen Society, Piac-u. 40.

— A lelkiismeretes és kitaró munka mindig meghozza a maga gyümölcsét. Ezt az elvet vallja a Meinel cég is, mert a két évvel ezelőtt megkezdett racionalizálás következtében most megtehetette azt, amire törekedett: anélkül, hogy személyzetét redukálta volna, változatlan minőség mellett leszállíthatta a cikkei árát. Újévi meglepetésül a kávé, étcsokoládé és főzelék dobozban árat szállította le s most arról értesülünk, hogy a térsztaáru, keksz, méz és paprika is lényegesen olcsóbb lett.

A JÓ ALVÁS TITKA

Elmentem én Neubauerhez:
Kellott sodrony-ágybetét.
Kértem egyet a javából,
Szürkét, avagy feketét.

Kaptam tőle egy pompásat
És amikor ráültem,
Ruganyos volt s én vidáman
A magashoz repültem.

És amikor hazamentem,
Ráfeküdtem boldogan,
Elynomott az édes álm,
Melyben vig öröm fogam.

Röggel még a Wekker-óra
Sem költött fel engemet.
Ugy aludtam, mint a bunda,
Áldom is a szellemet,
Amely nekem Neubauerrel
Olyan szépeket regélt...
Kétmalom ut-4. szám alatt
Van e pompás ágybetét...

— **ANGOL, FRANCIA ÉS NÉMET** oktatást vállal, magyarról modern nyelvekre, valamint modern nyelvekről fordítási munkákat végez Helen Society, Piac-utca 40.

— **Hölgyeinknek** sürgősen át kell vizsgálniuk a tavalyi toalettjeiket, hogy vajon mit használhatnak közülük az új szezonban. Az idei divat olyan forradalmi újításokat hozott, amiket a tavalyi egyenesvonalu, rövid ruhácskák ki nem bírnak. A diadalmas újvonal feltorgatta a női ruhák karakterét. És mégis örömmel kell fogadnunk az új divatot, mert az, — amint az Laborfalvy Márkos Lujza divatszalonjában, Rákóczi-utca 41. megállapítható, — fiatalos, dekoratív és ami legfontosabb: nőies. Minden egyes ruha szabásbeli különlegességeket és kifejezetten egyéni ízt mutat. Az új divat szerint öltöző nő ismét — hölgy a szó legjobb értelmében, mert egészében elegáns, reprezentatív.

A mozgószínházak közleményei

APOLLO

Előadások ma: 6 és 8 órakor

A VICE ADMIRÁLIS
(A száraz Amerika)

United-Artists vígjátéka 8 felvonásban.
Főszereplők: Buster Keaton, Ernest
Torrence és Marion Byron.
Megelőzi:

A hindu bosszúja

Columbia-Pictores nagy cirkuszfilmje
7 felvonásban.
Főszereplők: Mary Prevost, Ralph
Graves és egy törpe Artista.

VIGSZÍNHÁZ

Előadások ma: 6 és 8 órakor

Maros vize folyik
csendesesen

(Su og az éjszaka)

életképek a békés huszár életből
9 felvonásban.

Főszereplők: Lil Dagouver és Ha's
Stüve.
Megelőzi:

Gyerünk a pokolban

First-Nationál vígjátékattrakciója 8 felvonásban.

Főszereplők: Collen Moore, Neil Hamilton és Edward Martindelle.

— Csalt a hollandi szépségkirálynő. Hágából jelentik: A Chicago Tribune jelentése szerint Kuster kisasszonyt, a hollandi szépségkirálynőt a zsüri díszkvalifikálta, mert kiderült, hogy Kuster „kisasszony” több mint tizenegy év óta férj nélküli van, kilencéves gyermeke van és nem 22, hanem 30 éves. Hollandiát a nemzetközi szépségversenyen Rio van de Rest kisasszony fogja képviselni.

— Szakosztályi ülés. A cipész, cipészfelsőkészítő és papucskészítő mesterek szakosztálya január 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor az ipartestület kóstanástermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: munkacsoport megalkotása, szaktanfolyam ügye és a kerületi nagygyűlés előkészítése. — A debreceni ipartestület ácsmeisteri szakosztálya január 24-én, pénteken este hat órakor az ipartestület kis tanácstermében szakosztályi ülést tart. — Tárgy: Budapesti utról beszámolás; a munkásokkal folytatott tárgyalás eredménye.

DANKÓ

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
KOSSUTH-UTCA 3. SZÁM.

Üzletvezető: Dr. Rátkóczy János.
Telefon nappal 3-22. Éjjel 66. szám.

— Megkezdtek a kiürített rajnai erődítések lerombolását. Kéhiből jelentik: Ma kezdődtek meg a kehli hídfő erődítéscinek lerombolási munkálatai. A versaillesi szerződés rendelkezései értelmében Németországnak a francia megszálló csapatok küszöbönálló kivételére való tekintettel még ez év folyamán meg kell semmisíteni a franciák által időközben kiürített erődítésciket. Ma megkezdtek a Kinzig mellett Sundheim és Neumühl között fekvő stratégiai támpont lerombolását. A többi erődítést ugyancsak lerombolják a következő hetek folyamán, kivéve azokat az erődítésciket, amelyeket a franciák a végső rendelkezésig megszállva tartanak.

— Poloskát, svábot, molyt kiirtani háziilag csakis a Löherer Cimexinél lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárban és drogériákban kapható.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

Volga-bár

Énekes vigjáték 3 felvonásban. Írta Félix Gandera, fordította Harsányi Zsolt, zenéjét szerezte Márkus Alfréd.

A szerencsétlen véget ért „Bolygó zsidó” után énekes vigjáték került a Csokonai-színházban bemutatásra. — Nem nagyigényű darab, minimális irodalmi értékkel, sőt néhol a frivolitás határát is kerülgeti, de mégis szórakoztató annyira, hogy a közönség, amely a páholyok kivételével zsufozilásig megtöltötte a színházat, kellemesen szórakozott. Tipikus francia vigjáték a *Volga-bár*, amelyben a nagyközönség mindent megtalál, ami kíváncsiságát és könnyebb igényeit kielégítheti. A darab meséje ötletes, változatos, ami már magában elegendő az érdeklődés felkeltésére. A szellemes szójátékok, ötletes mondások különben hálás közönségre találtak.

Az előadás tekintetében csak jót mondhatunk. A könnyelmű, léha életű emigráns orosz herceg szerepében Sugár Gyula ezuttal is a legjobbat adta. Nem a karzatnak játszott, hanem — már amennyire operett-szerű, énekes vigjátékban erről szó lehet — művészi alakítást nyújtott. Kellemesen csengő hangja, pompás alakító készsége nagy elismerést és dicsőretet érdemel. Ugyanezt mondhatjuk Ferenczi Marianról, aki most a jórésztben prózai szerepében is kiváló nyújtott. Sokoldalú tehetségéről, ötletes, szellemes játékkészségéről ezuttal is bizonyosságot tett. Nagyon sok tapsot kapott s különösen nagy hatást keltett a *Mészoly Tibor*ral lejtett tánc, amely művészi tökéletességű volt. A léha, de jószívű Teddy szerepében *Fábián János* excellált. Világos, szép beszéde még a legalkább tónusban is tisztán érthető volt. Alakítása semmi kifogást nem hagyott maga után. Jumeau ökszerűgynök szerepében *Latzkó József* sok deris percet szerzett a közönségnek, míg a kisebb szerepekben *Tuboly Lujza*, *Sulyok Mária*, *Kédly Gyula*, *Takács Oszkár* és *Vajai W. Magda* nyújtottak jó alakítást. Külön ki kell emelnünk a darabban szereplő orosz zenekart, amely óriási sikerrel adott elő néhány orosz dalbetétet. Étekinetben elismerés illeti meg a színház igazgatóját is, aki a siker és a közönség szórakoztatása érdekében nem kímélte a költséget s lehozatta a Budapestre is nagy sikereket aratott orosz zenekart.

Meg kell még emlékeznünk a zenéről, amely ugyan gyéren tarkította az előadást, az énekes vigjátékot, de valóban kellemes volt. *Csanak Béla* karmester művészi tökéletességgel vezette ezuttal is a zenekart. A rendezésről nem sokat mondhatunk. Megfelelt az átlagos vidéki viszonylatban, de még ilyen szempontok mellett is túlhosszúak a felvonások közötti szünetek. Talán több felkészültséggel és előkészülettel ezt a zavaró hatású momentumot is ki lehetne küszöbölni.

HETI MŰSOR:

Csütörtök, január 24. d. u. 3 órakor Diákszerelem. Olcsó helyárak. Zónaelőadás

Csütörtök, január 24. este fél 8-kor Volga-bár. D) bérlet 16.

Péntek, január 25. este 9 órakor Két lány az utcán. Bemutató. Szigoruan csak felnőtteknek.

Szombat, január 26. este 9 órakor Két lány az utcán. Szigoruan csak felnőtteknek.

Vasárnap, január 26. d. u. fél 4 órakor Tommy és Társa. Mérsékelt helyárak.

Vasárnap, január 26. este Volga-bár. Bérletszünet.

Hétfőn, január 27. este Volga-bár. A) bérlet.

Kedd, január 28. este Volga-bár B) bérlet.

A színházi iroda jelentése:

A VOLGA-BÁR ÓRIÁSI SIKERE
A tegnapi esti premier közönségszerű tapsokkal avatta nagy sikerre a VOLGA-BÁR

című énekes vigjátékot. Robogóan gyors tempójú, élettől liktető stílusos produkció a Csokonai színház Volga-bár előadása, melynek élén Ferenczy Marien, Halassy Mariska, Sugár Gyula és Fábián János nagyszerű quartettje szágulda viszi előre a nagyszerű eseményt. A négy kiváló művész minden jelenését és minden énekszámát harsogó tapsorkán jutalmazta, — mint ahogy elismeréssel illette a többi kiváló szereplő Tuboly Lujza, Kédly Gyula, Fáskert Mária, Takács Oszkár, dr. Latzkó József, Vajai Magda játéka is. Különös érdekességet a Volga-bár nagyszerű előadásának a második felvonásban fellépő Szárnóff Szegej.

OROSZ BALALAJKA ZENEKARA
ad, mely eredeti orosz népdalokkal, melyet orosz szöveggel Sugár Gyula dörgő siker mellett ad elő és jobbnál jobb táncszámokkal a kíséretével teszi színessé és elevenné a Volga-bár második felvonását. Hatalmas sikere van Halassy Mariska bájos énekének és táncának, ami tiszta igazán nem mindennapi élmény. Ferenczy Marika és Mészoly Tibor művészi tangója pedig a leghatásosabb színpadi táncprodukció — talán az egész szezonban. A darab egész sikere a kiváló színészi munkán kívül a nagyszerű rendezés érdeme, melyet Remete Géza művészi ízléssel végzett. A Volga-Bár ma D) bérletben, vasárnap este bérletszünetben, hétfőn, január hó 27-én A) bérletben és kedden, január hó 28-án B) bérletben kerül színre.

Ma délután 3 órai kezdettel rendkívül olcsó helyárakkal zónaelőadásban az idei szezon egyik slágeroperettje, a

DIÁKSZERELM

kerül színre. Legdrágább hely P 1.60, legolcsóbb hely 20 fillér. Az ifjúság által ki nem váltott jegyek a színház jegypénztáránál kaphatók.

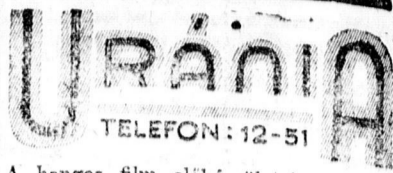
KÉT LÁNY AZ UTCÁN

Pénteken, január 24-én és szombaton, január hó 25-én este 9 órai kezdettel, szigoruan csak felnőttek részére adja elő a színház Emőd Tamás és Török Rezső 3 felvonásos vigjátékát.

KÉT LÁNY AZ UTCÁN

című. A Volga-bár mellett a Két lány az utcán aratott komoly sikert a budapesti Vígyszínházban az idei szezonban. A kettős címszerepet Sulyok Mária és Ditrői Ica játsza, míg partnerük a férfi főszerepben Thuróczy Gyula, (akik egyúttal a darab rendezője is) lesz. A színház igazgatósága kéri a szülőket, hogy serdülő gyermekeiket ezen ujszerű darabhoz ne hozzák magukkal. A Két lány az utcán előadásai kivételesen 9 órakor kezdődnek.

Vasárnap délután félnyolc órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal az óriási sikerű, mindaddig telt házakat vonzó TOMMY ÉS TÁRSA kerül színre.

A hangos film előkészületei miatt ma nincs előadás.
Holnaptól:
SINGING FOOL
beszélő, zenélő, éneklő film.

SPORT

A BOCSKAY TAGÉRTEKEZLETET TART CSÜTÖRTÖKÖN ESTE
A Bocskay FC. elnöksége csütörtökön este fél 9 órára a klub Royalbeli otthonába tagértekezletet hívott egybe. Az értekezleten igen fontos tárgyról lesz szó, elsősorban a február 15-én tartandó Bocskay bárlól, aztán sportügyekről is. Az értekezlet nagy fontosságára hivatkozva a Bocskay elnöksége kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Steinach új csodaszere a gyöngelműség ellen. Steinach professzor, a nagyhírű fiatalító, most új meglepő felfedezéssel lépett a nyilvánosság elé. Hosszas kísérletezések után sikerült egy, az agyvelőre ható, bizonyos ingereket kiváltó anyagot, az úgynevezett centranermin előállítania. Ez az új szer a hormonmirigyekéhez hasonló hatású és a professzor véleménye szerint alkalmas lesz arra, hogy a gyenge elműjűségnek bizonyos fajtáit meggyógyítsa.

— A ker. tanácsadó iroda a Kér. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadására alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6-tól 7-ig (József kir. herceg u. 16., bejárat a kapu alatt).

Arleszállítás!

Racionalizálás következtében leszállítottuk a következő cikkeink árát:

kávé tésztaaru
csokoládé keksz
főzelék méz
dobozban **paprika**

Kérje új árjegyzékünket!
Meinl Gyula r. t.
Debrecen, Ferenc József-ut 59.
Telefon: 4-93.

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest. D. e. 9.15: A rádió házi-quartettjének hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — Vízállásjelentés magyarul és németül. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Gramofonhangverseny. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak és árfolyamhírek. 4: Rádió Szabad Egyetem. (Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása.) Az Beliczay: Adagio. Gordonkán előadja Kárpáthy Sándor, a m. kir. Operaház tagja, zongorán kíséri: Polgár Tibor. 2. Horn József dr. felsőkereskedelmi iskolai igazgató: „A munka és a munkamegosztás”. 3. Madarassy László dr. muzeumi igazgató: „Az áldomás”. 4. a) Volkmann: Románc; b) Kodály: Magyar népdalok. Gordonkán előadja: Kárpáthy Sándor, a m. kir. Operaház tagja, zongorán kíséri: Polgár Tibor. Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Németh József m. kir. gazdasági tanácsos, kertészeti tanár: „A gyümölcsfák tavaszi és nyári ápolása. 5.30: Pertis Jenő és rigányzenekarának hangversenye. 6.30: Gyorsirási tanfolyam (Szlaby Géza). 7.10: Angol nyelvtanítás (J. W. Thomson). 7.40: A IKFaluud Társaság szolnoki vándorgyűlésének megismétlése a Studióban. 1. Költemény. Irta és felolvassa: Radó Antal. 2. Gróf Tisza István ifjúságából. Tanulmány. Irta és felolvassa: Horváth Lajos. 3. Mi van egy zsebben? Elbeszélés. Irta és felolvassa: Komáromi János. 4. Költemények. Irta és felolvassa: Sajó Sándor. 5. Az Alföld lelke költészetünkben. Tanulmány. Irta és felolvassa: Kékylajos. 6. Az emlékek visszajárnak. Irta Zilahy Lajos, a Társ. r. tagja. Felolvassa: Kékylajos. 9: Hubay-est. Közreműködik: Földessy Arnold gordonkaművész és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Hubay Jenő dr. a m. kir. Zene-művészet Főiskola főigazgatója. 1. Lavolta szerelme — megnyitó. Op. 96. 2. Gordonkaverse. Op. 20. Előadja: Földessy Arnold. 3. Szvit. Op. 116. 1. Tavasz reggel — Első találkozás; II. Nagynamánál; III. Az alkony édes órája; IV. Virágos réten — Tánca — Zivatar — Egybeforrt szívek. — Utána, körülbelül 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Fejes-szalonzene, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházban.

KÜLFÖLD

Bécs. D. e. 11 és d. u. 3.30: Hangverseny. 8: W. gordonkahangversenye. 9.45: Zenekari hangverseny. Berlin. D. u. 4.30: Régi zene. 8: Zongorahangverseny. 6: Komor Géza zenekarának szórakoztató hangversenye. 7.30: Enekkari hangverseny. 10.30: Rádió tánclecke. Utána tánczene. Boroszló. D. u. 4.30: Hangverseny. Olasz áriák. 7.15: Karnevál-est gramofon. 8.30: Rádiójátékelőadás. 10.30: Tánczene. Majna-Frankfurt. D. u. 4: Hangverseny Stuttgartból. 7.30: Katonazene indulók. 8.15: Szimfoniaközvetítés Stuttgartból. 7.30: Katonazene-inúé féPxy 1 ből. 10: Szórakoztató zene. 11.20: Tánczene. Prága. D. u. 4.30: Hangverseny. 6.20: Ifjúsági hangverseny Brünnből. 7.05: Fuvószené. 8: Rádiójátékelőadás. 10.15: Népszerű és tánczene. Róma. D. u. 5.30: Szórakoztató hangverseny. 9.02: Mascagni: Silvano. Tengerészdráma előadása. Utána tánczene.

KÜZGAZDASÁG

Az adókvetéseknel a szakértői szerepet a kereskedők nem akarják vállalni

A vidéki pénzügyigazgatóságok az adókvetéseknel szakmánként több kereskedőt szoktak felkérni szakértői vélemények adására. A fővárosban az érdekeltségek felszólítására ez a rendszer a múlt évben megszűnt, vidéken azonban a pénzügyminisztérium továbbra is fenntartotta. Értesülésünk szerint több vidéki pénzügyigazgatósághoz már bejelentették a kereskedelmi testü-

letek, hogy nem vállalják a szakértői kiküldetését, mert nem találják megfelelőnek azt a módszert, hogy egyes kereskedők foglalkoznak állást szakmabeli kartársaik megadózta-tására kérdésében. A vidéki kereskedők azt kéri, hogy az adókvetéseknel a szakvéleményt a fővárosi mintára érdekképviseletek adják meg.

Az orosz szovjet lovat, szarvasmarhát és juhot vásároltak Magyarországon

A földművelésügyi minisztérium értesítést kapott, hogy az orosz szovjet nagyobb mennyiségben lovat, szarvasmarhát és juhot készült vásárolni. Az orosz szovjet ugyant pusztuló állatállományának rekonstrukciójára még 1925-ben bizottságot alakított, hogy a nagyon leromlott mezőgazdaságát talpra állítsa. A szovjetkormány az állattenyésztés fellévitására 338 millió arany rubelt bocsátott a bizottság rendelkezésére, amely terveinek keresztülvitelére öt éves programot dolgozott ki. Jelenleg ötezer lovat szándékozik a szovjetkormány Magyarországon vásároltatni, melynek lebonyolítását még a tavasz beállta előtt megkezdik. Ezzel kapcsolatban az a terv is felmerült, hogy a szükséges szarvasmarha és juh állomány egy részét is Magyarországon szerezzék be a szovjet.

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárlat): Budapest 90.50 (90.50), Berlin 122.67 (123.67), Newyork 517.55 (517.55), London 2519.— (2519.25), Páris 20.33 (20.32 és háromnegyed), Milano 27.09 (27.09), Prága 15.31 (15.31), Belgrád 9.12 és háromnegyed (9.12 és háromnegyed), Bukarest 3.07 és háromnegyed (3.07 és háromnegyed), Bécs 72.80 (72.80), Amsterdam 208.50 (208.50).

Valuta- és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.75—27.90, száz cseh korona 16.83—16.93, száz dinár 9.95—10.03, száz dinár 568.70—570.70, száz francia frank 22.45—22.75, száz hollandi forint 229.30—230.30, száz lengyel zloty 63.95—64.25, száz lei 3.37—3.41, száz lira 29.65—29.95, száz német márká 136.25—136.85, száz osztrák schilling 80.15—80.55, száz svájci frank 110.20—110.70 pengő. — A nemes fémpiacon a magánforgalomban a huszokorónás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.32—0.35, a forintost 0.92—0.98, az ötkorónást 1.78—1.84 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A gabonapiac a tengerentúli terménypiacokról érkező jelentések, amelyek arról számoltak be, hogy ott rövidesen az exportüzlet fellendülésére számítanak, fedezésvásárlásra készítették a spekulációt. A határpiacon különösen a márciusi és a májusi buza iránt volt tapasztalható élénkebb érdeklődés. (Az októberi buza iránt megcsappant a kereslet, úgy hogy az októberi buza 24 pengő alá esett vissza. Az októberi buza alig tíz fillérrel drágább a márciusi buzánál. A rozspiac üzletlenn, a csekélyebb kínálat miatt azonban az árlemezsolódás megállott. A tengerpiacra kisebb árjavulás volt tapasztalható, mert a spekuláció abban a reményben, hogy a tavaszi hónapokban a

tengeri iránt nagyobb lesz a kereslet, fedezésvásárlásokba bocsátkozott.

A készpiacon a forgalom vonatlaton indult, de a piac véleménye szerint a közeljövőben megélénkül az üzleti tevékenység, mivel a határállomásokon újból élénkebb érdeklődés tapasztalható a buza iránt. A tiszavidéki búzáé névlegesen 24.05—25.05 pengővel jegyezték fajsúly szerint. Az egyéb származású buza ára 22.90—23.85 pengő volt. A rozs ára 13.80 pengő körül mozgott.

A liszt- és őrlménypiacon a malomok új lisztárai a következők: Buzaliszt duplanullás 44.20, nullás 43.80, egyes 42.40, kettes 41, négyes 38, ötös 33.50, hatos 22.50, nyolcas 14, rozsliszt nullás 33, egyes 26 pengő mázsánként.

A takarmánycikk piacán tengeriért 12.05—13.15 pengőt fizettek. Élénkebb kereslet nyilvánult meg az árpa iránt. A takarmányárpat 15.30—16.50, a sörárpat 17.50—21.50 pengővel jegyzik minőség szerint budapesti paritásban.

DEBRECENI TERMÉNYÁRAK

Buza 23—22.00, rozs 14—13.00, árpa 14—13.00, zab 11—10.00, tengeri 10.60—10.00, lucerna 10—8.50, széna 6.50—4.50, lóhere 7.50—6.50, búkköny 5.50—4.20, alomszalma 3.50—3.00, rozszalma 4—3.60, cukorrépa 2—1.60, takarmányrépa 1.20—1.00.

A debreceni fa- és szénkereskedők egységárai:

Érvényes 1929 december 1-től.
Hasábos fa ára métermázsánként P 4.10
Vágott fa ára métermázsánként P 4.70
Hazai szén ára métermázsánként minőség szerint P 3.60 P 5.20
Porosz szén ára métermázsánként P 8.50
Arak hazaszállítva, udvaron lerakva, legfeljebb 30 napi fizetési határidő alatti kiegyenlítésre értendő. Kézpénzfizetés esetén métermázsánként 30 fillér engedmény.
Telepen átvéve fenti árak métermázsánként 20 fillérrel olcsóbbak.

ÜVEGFAL,
 mely irodának alkalmas
eladó.
 József kir. herceg-u.
16.

2148—1930. VI.

HIRDETMÉNY

Az egyenruházott városi alkalmazottak 1930. év nyári egyenruha és láb-beli szükségletének szállítására írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

A „szállítási feltételek” és az ajánlati úrlapok a VI-ik közigazgatási rendészeti ügyosztálynál (Debrecen, városbáza, magas földszint 13. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve a megállapított áron (szállítási feltételek: 2 pengő, ajánlati úrlap: 1 pengő) megszereshetők.

Ugyanott a szállításra vonatkozólag részletes felvilágosítás nyerhető.

Az írásbeli zárt ajánlatokat 1930 február hó 10-én — hétfőn — d. e. 11 óráig lehet a városi közigazgatási rendészeti ügyosztálynál — a fentebb megjelölt hivatalos helyiségben — beadni.

Debrecen, 1930 január hó 18.

Polgármester.

38.542—1929. VI.

HIRDETMÉNY

A gyümölcsfa termesztésünket fenyegető új növényi fertőző betegség: a gyökérgolyva elleni védekezés céljából a m. kir. földművelésügyi miniszter az összes köz- és magániskolák felülvizsgálatát — az erre a célra megszervezett bizottsága útján — foganatosítja.

A bizottság vizsgálatának eredményéhez képest intézkedik azután a faiskolák részleges, vagy teljes zár alá vétele, vagy súlyos fertőzés esetén — a fertőzött fák és cserjék kiirtása iránt.

Zár alá nem helyezett kereskedelmi kertészetekből származó gyümölcsfák, gyümölcstermő cserjék, díszfák, gazdasági fák és rózsák forgalomba hozatala ez időszakra korlátozva nincsen, azonban azok gyökérzetét — közvetlenül a fergalombahozatal előtt — higanyos agyagréppel fertőtlenítenendő.

Minden faiskola köteles addig, amíg a növényi gyökérgolyva betegség az országban mutatkozik — a vad gyümölcsfa alanyokat, — faiskolai helyükre átültetésük előtt, továbbá mind a földművelésügyi miniszter ut a város területén területzáratt rendelni el, a körendeletet egész terjedelmében — a vonatkozó büntető rendelkezésekkel együtt — közhírré teszem.

Debrecen, 1930. év január hó 15.

Polgármester.

38.542—1929. VI.

VÁSÁROK NAPTÁRA

Január 24-én. Veszprém. Állatvásár: Makó.
 Január 25-én. Csapádpalota, Csökölly (sertésvásár nincs), Nagyharány. Kirakodóvásár: Makó. Marha- és kirakodóvásár: Nemessándorháza. Marha- és sertésvásár: Szekszárd.

DEBRECENI UJSÁG

REDAKTOR
SZERKESZTŐ:

Marschalkó Lajos.
 Szerkesztőség: József kir. her.-u. 16.
 Telefon 3—48.)
 Kiadóhivatal: Kossuth-u. 3., I. emelet.
 (Telefon 1—41.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szölg 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vaslapok bolthoz csodott szavak duplán számítottak. — Üzleti hirdetések más tarifá alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

HAZASSÁG

30—40 év közötti állami tisztviselő ismeretségi keretében keresem házasság céljából „23” jelűre. 1106

KIADÓ LAKÁS

Egy szoba, konyha, előszoba március 1-re kiadó. Lovántffy utca 24. 379

Kiadó egy szoba, konyha, speiz villany világítással azonnal. Nap utca 4. 390

Különbejárati kétgyermes világos kényelmes butorozott szoba kiadó. Farago utca 15. szám. 1093

Egy szoba, konyha, speiz kiadó. Bálint Papp u. 9. Kincseshegy. 1105

Háromszobás lakás mellékkeliségekkel kiadó, esetleg butorozva, Piachoz közel. — Értekezni: Piac 16., II. em. 4. a. 1010

Butorozott különbejárati szép szoba fürdőszobával 1—2 személynek kiadó. Hatvan u. 2. 1098

Kiadó Erdősor 15., legszebb új villában minden kényelemmel ellátott modern négyosztós urilakás fürdőszobával havi 160 pengőért azonnal. 1101

Előszobából nyíló nagy udvari szoba butor nélkül kiadó. — Nyomató utca 3. szám. 315

Kossuth utca legjobb helyén 39. számú egyszemélyes butorozott szoba kitűnő kályhával azonnal kiadó.

Modern 5 szobás új ház Széchenyi uton eladó. Mező Armin, Wesselényi tér 6. szám. 9999

Modern kertlakás, földszinten 3 manzardor, 2 szobával kiadó. Mező Armin — Wesselényi tér 6. 10000

Butorozott csinos kényelmes szoba kiadó, esetleg ellátással vagy konyha használattal, Huszár utca 13. sz. 320

Csinosan butorozott szoba egykét egyén részére kiadó Püspöki palota I. 38. 320

Két szoba, konyha lakás azonnal kiadó. Szepességi u. 12. 1083

Kiadó azonnalra butorozott udvari kisszoba. Ispotyá-utca 13. 390

Kiadó 2 utcai szoba, előszoba, pincekonyha, fűskamara Thaly Kálmán utca 13. szám. 313

KERESLET

Keresek kézpénzért jókarban levő használt hálószoza és konyha berendezést és egy szoba, konyha lakást. Ajánlatokat „Ménusz” könyvkereskedésbe kérek. 1087

ÜZLETEK

Széchenyi u. 3. és Halköz olcsó bolti-üzlet kiadó. 1096

Kiadó üzlethelyiség raktárral február vagy májusra. Piac utca 81. Geiger-nél. 1086

Üzlethelyiség a Tisza-palota Dégenfeld téri frontján május 1-re kiadó. Értekezni ház-gondnoknál este hat és hét óra között legkésőbb január 31-ig. 384

Maróthy György és Eötvös utca sarkán fűszerüzlet kiadó

Kiadó üzlethelyiség irodának, műhelynek alkalmas — Szent Anna 22. 307

Kiadó belt a Bikával szemben. Értekezni Márton ügyvédnél — legbiztosabban 12—13 óra között. Telefon 7-44, 2-73. 305

Keresek autógarázsra nagy helyiséget Miklós utca környékén. Miklós u. 48. sz. 1082

ELHELYEKEDÉS

Idősebb intelligens nő kiadó-nyelvi tanácsadó febr. 1-re. Jelentkezés délután 2-től fél 3-ig, este 7—8-ig. Rendőri Tiszti Értékező Gondnokánál, Kondorpalota. 388

Egy kifizető fiú, esetleg tanuló felvétetik. Lövinger órák Csapó utca 99. 1097

Szorgalmas, ügyes siketnéma leányt házi teendők végzésére kiadó jobb családhoz a siketnéma intézet igazgatója. 1102

Egy erős asszony mosni, vasalni, állandó munkára bent lakással felvétetik. Cegléd utca 20. 1091

Rövidúrus fiatal segéd felvétetik. Ajánlat eddigi működés és fizetési igényével a laphoz. 1095

Adóügyekben jártas tisztviselőt keres a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete, Szent Anna u. 10. sz. 391

Tehenes fiú 15—16 éves felvétetik az I. sz. gazdasági népiskolánál Mikepécsi ut 10. 380

Gyors- és gépirás tanítás igen olcsó díjért. Cím a kiadóban.

Lakatos tanulók felvétetnek — Preizlemél, Boldogfalva utca 6. 107

VÉTEL

Féltiteres üvegeket veszek. Miklós utca 13. 129

Fűszerüzletberendezést, puldot, jó állapotban lévő, használtat vennék. Telefon: 17-83. 1094

Tollat, bőrt legmagasabb áron veszek. Sionffy utca 37., udvarban. 9989

Régi órákat, könyveket, bélyegeket, pénzeket, képeket veszek. Debrecen, Mester utca 12. 9802

Mevételre keresek (nagyfételben) buza, köles, fűmag és repecet. Apafi utca 26. Ugyanitt fajgalamb ivadékok eladók. 190

AJANLAT

Új építkezést, átalakítást, tatarozást kedvező árban vállal Szabó Mihály komolyosmester, Kassa úti kisbérház 33. ajtó. Levelezőlap hívására díjlanul megyek. 1090

P 320 prima, szagtalan szén házhoz szállítva kapható Czirteichernél, Zsák u. 3. szám. 1090

100 kg. Bicsodi la. szén P 320, Peresz szén P 750-ért kaphat kézpénzért. — Miklós u. 13. 129

Butor, keményfa és festett konyhaberendezés kapható. Miklós 18., Bodnár, asztalos. 1103

Alma, Baumann rapetti, arany parmin kapható. Széchenyi utca 18. kereszt-épület. 1974

Gallér tisztítás 8 fillérért fűkörfennyel Libádnál. Péterfia 4.

Délutánra éktárlásra gépirást vállal urilány. Megkereséseket „Perfekt gépirónő” jel-

Csiphék legpazarabb választékban legolcsóbban rövid-aru szűkületben, püspök palota, Hatvan u. 1. szám. 9951

Cementlapok betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbban beszerelhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárban Debrecen, Hatvan utca 15. 1824

Takarmányrépa mázsánként házhoz szállítva 1 pengő helyben 80 fillér, Krüger burgonya 4 pengő, tengeriszár boldszáma 10 pengőért kapható a városi szik-gáti gazdaságban. Telefon 2—97. 329

Tóby István újlétnai fajborainak ki-mérése Kossuth utca 9. kapualatti literenként 80 fillér. 381

Korrepetálásra polgáristákat elvállalok. Férfi tülköt, frakk, szakett, tükrök, szekrények eladók. ugyanott különbejárati utcai butorozott szoba kiadó. — Szent Anna utca 34. sz. 369

Husfűstölés olcsón, pontosan Zöldfa utca 3. szám alatt.

Hegyaljai fajalmák kaphatók. Széchenyi utca 18., kereszt-épület. 9937

Takarítáért azonnal száraz, világos-tiszta pince lakás kiadó. Apafi utca 20.

Husfűstölés olcsón, pontosan Zöldfa utca 3. szám alatt. 9733

Otthon tejcsarnokban kávé. 24. tej 18 cecó 28 fillér. Rántotta, főtt-tojás, tejbegriz olcsó árban kapható. 364

Ebédosztot adok uriembernek ki-hordásra. — Értekezés Kandia u. 7.

Fajborok sajáttermésű édes, magas foku, az ünnepre le-szállított áron, literen-ként is. Arany János-utca 30. Blazsek. 3059

Gép-hímzést színeset és fehérét tanítok, munkát olcsón vállalok. Hüvelyes utca 7. szám. 50

Gyors- és gépirás tanítás csoportosan havi díjért. Jelentkezés azonnal. Cím a kiadóban.

Shamotte téglák és habarcs kapható. Lukács Vilmos és Testvére Debrecen, Hatvan u. 15. 1824

ELADÁS

Eldadó egy jókarban levő heacser. Miklós utca 13. sz. 129

Csillárok kovácsolt vasból, művészi munka, 6 darab, jutányosan eladó. Kont-sek, Kossuth utca 15.

Farkaskutya, fiatal eladó. Cím a ki-adóhivatalban. 9939

FAJGALAMB ivadékok eladók. Apafi utca 20. szám. Ugyanitt megvételre keresek buza, köles, fűmag és repecet. 191

ABRONCSVAS (papírbálskrói) eladó. Piac utca 49., II. udvar, Nyomda. 5456

Íróasztalok, kisebbek és nagyobbak eladók. Arany János-utca 47. szám alatt. 3661

Petőfi nagy mellszobrá, iskolák, intézetek, egyesületekben feltűnően szépen alkalmazható, eladó. Cím a kiadóban.

Egy teljesen jókarban levő fürdőszoba jutányosan eladó. Percec-utca 18. — kereszt-épület balra.

INGATLAN

Darálómalom 14-es Majer motor haj-tással, 36 cecó kövel, káshántólóval, szecskavágóval és tűzfatelep engedéllyel eladnám — vagy 6-os magánjáró garnitúráért cseréltem. Sámsoni ut 19-b. 358

Bérbe kiadó március 1-re, esetleg eladó a Hatvan utcai kert legelején gyönyörű alap-pincézetű urilakás. Termő gyümölcsös szőlővel. Cím a kiadóban. 360

Föld hat és fél hold eladó Hajdusámsonban. — Értekezni Hatvani Istvánnál Debrecen, Nyilas telep, Német utca 23. sz.

Elepen 20—30 hold prima fokete szántóföld eladó. Kossuth u. 16. 272

Eladó föld a Nagycseréj 104. számú tanya 17 és katasztrális hold földdel, gazdasági felszereléssel, ugyanott répa van eladó. Értekezni lehet Sámsoni ut 19. 281

ELADÁS egy jókarban levő heacser. Miklós utca 13. sz. 129

Csillárok kovácsolt vasból, művészi munka, 6 darab, jutányosan eladó. Kont-sek, Kossuth utca 15.

Farkaskutya, fiatal eladó. Cím a ki-adóhivatalban. 9939

ELADÁS egy jókarban levő heacser. Miklós utca 13. sz. 129

Csillárok kovácsolt vasból, művészi munka, 6 darab, jutányosan eladó. Kont-sek, Kossuth utca 15.

Farkaskutya, fiatal eladó. Cím a ki-adóhivatalban. 9939

A Pesti Napló 80 éves jubileumi számára, mely cca 1000 oldalas lesz, már most elfogad előjegyzést a Morvai és Grünhut hírlap-iroda, Varga utca 1. sz. 9966

Grünhut hírlapiroda Varga utca 1. szám alá lett áthelyezve. 9966

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Ujság Hajdusámsoni Debreceni Független Ujság részére

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz. Antalffy József és Piac-u. 8. sz. alatti Csáthy Rt. könyvkereskedésében.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!